

**VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA
KÖZTES-EURÓPA ETNIKAI FÖLDRAJZÁHOZ ÉS
ETNIKAI TÉRKÉPEZÉSÉHEZ
(1691-2006)**

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
TÁTRAI PATRIK**

**Budapest
2007**

**MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
FÖLDRAJZTUDOMÁNYI KUTATÓINTÉZET**

**VÁLOGATOTT BIBLIOGRÁFIA
KÖZTES-EURÓPA ETNIKAI FÖLDRAJZÁHOZ ÉS
ETNIKAI TÉRKÉPEZÉSÉHEZ
(1691–2006)**

ÖSSZEÁLLÍTOTTA

TÁTRAI PATRIK

**BUDAPEST
2007**

A KIADVÁNY SZERZŐJE

TÁTRAI PATRIK

Tudományos segédmunkatárs, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet,
Társadalomföldrajzi Osztály

A kiadvány megjelentetéséhez az OTKA T 49567. számú pályázata is hozzájárult.

Lektorálta:

KOCSIS KÁROLY

Nyomdai sokszorosítás: Mackensen Kft.

Felelős kiadó: SCHWEITZER FERENC igazgató
MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, www.mtafki.hu

© TÁTRAI PATRIK, 2007
© MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, 2007

ISBN: 978-963-9545-14-4

TARTALOM

	Oldal
Bevezetés	4
Használati útmutató	9
Regionális etnikai földrajzi jellegű irodalom	10
Általános	10
Bibliográfia	12
Délkelet-Európa	14
Kárpát-medence	18
<i>Általános</i>	18
<i>A mai Szlovákia és Kárpátalja területe</i>	21
<i>Erdély</i>	24
<i>Az egykori Jugoszlávia területe</i>	26
<i>Burgenland</i>	28
<i>A mai Magyarország területe</i>	29
Közép-Európa	32
Etnikai térképek	36
Általános	36
Délkelet-Európa	38
Kárpát-medence	42
Közép-Európa	51
Névmutató	56

BEVEZETÉS

Az egyes etnikumok térbeli elterjedésének vizsgálata, térképezése egyidős a modern nemzetfogalom kialakulásával, a nemzeti ébredéssel, amely Köztes-Európában¹ a XIX. század elejéig nyúlik vissza. Az elmúlt kétszáz évben a vizsgált területről nagyszámú publikáció látott napvilágot. Ennek oka az a nagyfokú etnikai-vallási kevertség, mely a nagyrégió szinte minden országát jellemzi. Az etnikai tematikájú művek létrejöttének fontos mozgatórugója, hogy a Nyugat-Európa-hoz képest megkésett fejlődés miatt az ott honos ún. állammemzet² felfogás helyett térségünkben az ún. kultúrnemzet³ felfogás az uralkodó, és mivel egyáltalán nem esnek/estek egybe az államhatárok az etnikai határokkal, így a területi igények alátámasztásához mindenkor szükség volt a tudományos érvekre.

Általánosságban elmondható, hogy a korai művek a XIX. század elejéről – érdelemleges statisztikai adatok hiányában – még meglehetősen pontatlanok voltak. A térképeket az egyszerű felületi színezés jellemezte⁴. Önálló etnikai munkák nem jelentek meg, a vonatkozó anyagok leginkább útleírásokban (pl. Boner, C. 1865, Mackensie, G. M. – Irby, A. P. 1867, Evans, A. 1916), országleírásokban (pl. Gopčević, S. 1889, Jireček, C. 1891) vagy statisztikai művekben pár sorban találhatók, ezek többsége jelen bibliográfiába éppen ezért nem is került be.

A vizsgált területre vonatkozó irodalom legnagyobb részét a német nyelvű kutatók munkái teszik ki. Első, kiemelkedő képviselőik Czoernig, K. (1855, 1857, 1885), Ficker, A. (1869), Haeufler, J. V. (1846), Kiepert, H. (1869, 1878, 1882), Petermann, A. (1866, 1869, 1878) és Sax, K. (1863, 1869, 1878) voltak. A XX. század elejének legtermékenyebb német szerzője Langhans, P. volt, aki szinte egész Köztes-Európát „feltérképezte”. A német érdeklődés csak részben volt köszönhető a Kelet-Közép-Európában a XX. század közepéig még szinte minden országban fellelhető német közösségek jelenlétének, legalább ilyen fontosak voltak – főleg a 2. világháborút megelőző években – a keleti, délkeleti irányú német politikai törekvések is. Bár az 1945 utáni években földrajzi szemléletű etnikai témájú munkák német nyelvterületen sem láttak napvilágot⁵, de az 1980-as évektől ismét a régió egyik fő kutatójának számítanak. Napjainkban főleg a Jordan P. névvel fémjelzett bécsi Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut munkásságát kell megemlíteni.

Hazánkban is már igen hamar megjelentek az első etnikai térképek⁶ és etnikai földrajzi jellegű művek elsősorban Korabinszky Jánosnak (1791, 1804) és Csaplovics Jánosnak (1822, 1829) köszönhetően. Pontos statisztikai alapokra azonban csak a XIX. század második felétől építkezettek a szerzők, akik közül Fényes E. (1867), Hátsek I. (1871, 1885) és Réthey F. (1885) emelkedik ki. Az 1. világháború végéig a magyar kutatások elsősorban a Kárpát-

¹ Köztes-Európa alatt azt a Nyugat- és Kelet-Európa között elhelyezkedő területsávot értem, mely észak-dél irányban Finnország és Görögország között húzódik. Jelen munkában ide számítom a Baltikumot (Észtország, Lettorság, Litvánia, a visegrádi országokat (Lengyelország, Csehország, Szlovákia és Magyarország), Ausztriát, Szlovéniát az egész Balkánt (Horvátország, Bosznia és Hercegovina, Szerbia, Montenegró, Macedónia, Albánia, Görögország, Törökország európai része, Bulgária és Románia). A vizsgált területek közé tartozik még Németország, Svájc és Olaszország keleti határvidéke, Kelet-Európából pedig Moldova, valamint Ukrajna és Fehéroroszország nyugati része.

² E szerint a nemzetet az adott ország állampolgárai alkotják, tehát egy politikai közösségről van szó.

³ E szerint a nemzetet az azonos nyelven beszélők alkotják, tehát egy kulturális közösségről van szó.

⁴ Igaz ez de Fer, N. 1691-es térképére is, jelen bibliográfia legkorábban keletkezett tételére.

⁵ A hallgatás fő oka a két világháború közti német tudományosság és a fasiszta ideológia összefonódása volt, mely lejáratta a földrajzi irányultságú etnikai vizsgálatokat. E korszak legjelentősebb német tudományos műhelyei a Publikationsstelle Wien (fő területük Délkelet-Európa – benne Magyarország – volt) és a Publikationsstelle Berlin-Dahlem (vizsgálati területük Csehszlovákia, Lengyelország, a Baltikum és a Szovjetunió) voltak, tevékenységükről részletesen ld. Kosiński, L. (1969b).

⁶ A kor szóhasználatával ethnographiai vagy néprajzi térképek.

medence etnikai viszonyaival foglalkoztak (pl. Balogh P. 1902, Bátky Zs. 1908, Cholnoky J. 1906), de akadtak kitekintő művek a Balkán felé is (Györffy I. 1916, 1917). 1918 után főleg a béketárgyalásokat segítő, majd később a revíziót előkészítő munkák jelentek meg, elsősorban az Államtudományi Intézethez kötődve (Teleki P., Rónai A., Jakabffy I., Fodor F.). A 2. világháborút követően hazánkban közel negyven évre elsikkadtak a területi vonatkozású etnikai művek⁷, mígnem a rendszerváltás környékén Kocsis K. révén feltámadt e részdiszciplína⁸.

Szintén meghatározó a – főleg a vizsgált terület északi felére vonatkozó – lengyel szakirodalom. A lengyel államterület kelet-nyugati tologatása következtében mind a mai Nyugat-Lengyelországban, mind Nyugat-Ukrajnában, Nyugat-Fehéroroszországban és Délkelet-Litvániában jelentős, lengyelek által is lakott terület képezte vita tárgyát. A területi aspirációk alátámasztására főleg az 1. világháború alatt és az azt lezáró békeszerződés idején erősödött meg a lengyel publikációs tevékenység, elsősorban Romer, E. térképeinek köszönhetően. A szocialista országok 2. világháború utáni hallgatását – többek között – egy lengyel szerző, Kosiński, L. (1964, 1969a, 1969b) törte meg. Napjainkra a témában a legjelentősebb szerzőjüknek Eberhardt, P. tekinthető, aki feltárta Lengyelország és keleti szomszédságának (Ukrajna, Fehéroroszország és a három balti állam) etnikai viszonyait.

A lengyeleken kívül szinte minden szláv országban megjelentek a pánszláv törekvések. Ennek tudományos alátámasztására leginkább orosz és cseh szerzők vállalkoztak a XIX. század közepétől az 1. világháború végéig. Az orosz művek közül említést érdemel a Zarjanko, N. Sz. – Komarov, V. V. [Заряноко, Н. С. – Комаровъ, В. В.] (1890) és a Florinszkij, T. D. – Komarov, V. V. [Флоринский, Т. Д. – Комаровъ, В. В.] (1908) szerzőpáros térképe, a csehek részéről Šafařík, P. J. (1842), Bradaška, F. (1869) és Niederle, L. (1911). Természetesen a cseheknél a pánszláv témájú műveknél számosabb irredenta mű született, melyek elsősorban a Magyar Királyság ellen irányultak (pl. Erben, J. 1868, Niederle, L. 1903, Cintula, V. S. 1905, Boháč, A. – Travniček 1913). Hasonló irredenta munkásság az összes szomszédunknál létezett. A cseheken kívül aktív propagandát folytattak a szerbek (pl. Andonovics, M. [Андоновић, М.] 1903; Cvijić, J. 1909, 1913, 1918, 1919; Kolin, M. 1917) és a románok⁹ is (pl. Brote, E. 1895, Mazere, N. 1909, Draghicesco, D. 1918b).

Trianon után fordult a kocka, és a szomszédos országok immár a békeszerződés igazságosságát és jogosságát hangoztatták. Etnikai térképek és etnikai földrajzi munkák tömege jelent meg ekkor, sajnálatos módon azonban többségük színvonala rendkívül alacsony volt, némelyik pedig a valóságtól teljesen elrugaszkodott állapotot ábrázolt. A csehszlovák¹⁰ munkák még viszonylag korrektebbek voltak (Petrov, A. 1924, 1928, Húšek, J. 1925, Boháč, A. 1926, Varsik, B. 1940), a román és délszláv publikációkról ez kevésbé mondható el (pl. Manciulea, Ș. 1938, 1940, Manuila, S. 1938, Meruțiu, V. 1938, Someșan, L. 1940, Simtion, E. T. 1940; illetve Nikolić, J. 1938, Ružičić, G. 1939, Dugački, Z. 1940, Rumänische...1942).

⁷ A 2. világháború után a szocialista országokban is szüneteltek az etnikai földrajzi kutatások és az etnikai térképezés. Ennek okai a szocialista „internacionalizmus”, az etnikai problémák szőnyeg alá söprése, valamint a jelentős adathiány voltak. A szocialista országokban mindössze az 1960-as évek közepén indult meg – elsősorban a Szovjetunióban (pl. Bruk, Sz. I. – Apancsenkó, V. Sz. [Брук, С. И. – Апанченко, В. С.] 1964) – az etnikai térképezés, majd az 1970-es évektől az etnikai témájú kutatások is, de hazánkban minderre a 80-as évekig vámi kellett (vö. Kocsis K. 1996a).

⁸ A Kárpát-medence területére vonatkozó etnikai kutatásokról és etnikai térképezésről részletesen ld. Kocsis K. (1996a) és Kocsis K. – Tátrai P. (2006).

⁹ A románok nem csak Erdélyért, hanem Besszarábiáért és Dél-Dobrudzsáért is jelentős propagandát folytattak (pl. Nour, A. 1916, Draghicesco, D. 1918a).

¹⁰ A szlovák szerzők közül mindössze Svetoň, J. (1940, 1941, 1942) volt az, aki a csehszlovák államon kívül rekedt szlovákokkal foglalkozott.

A 2. világháború után a szomszédos országok nálunk valamivel korábban elkezdtek foglalkozni a „tabutémával”, a rendszerváltás után pedig mindenütt megnőtt a publikációk száma, és – Románia kivételével¹¹ – javult a minőségük is. Napjainkban az etnikai földrajzi kutatások és az etnikai térképezés Szlovákiában, Romániában nem túl jelentősek¹². Szerbiában¹³ Kicošev, S., Spasovski, M. és Radovanović, M., Horvátországban Crkvenčić, I., Klemenčić, M. és Žuljić, S., Szlovéniában Klemenčić, V. Repolusk, P. és Zupančić, J. munkássága a legfontosabb.

A Balkán félsziget bonyolult etnikai-politikai viszonyaihoz természetesen az összes ottani ország hozzájárult, így Bulgária is. A bolgárok elsősorban Macedónia iránt érdeklődtek, területi igényüket számos munkával próbálták igazolni (Kāncsov, V. [Кънчовъ, В.] 1900, Ischirkoff, A. 1915, Die Bulgaren... 1917, Ivanov, J. 1920). A másik, számukra vitás terület Dobrudzsa volt (Romansky, S. 1913). Jelenleg a bolgár etnikai földrajzi kutatások szórványosak, és azok is csak saját országukkal foglalkoznak (pl. Bacharov, M. 1997). Macedónia nem csak a bolgár érdeklődés homlokterében állt, számos külföldi publikáció látott róla napvilágot, melyek közül csak párat emelnék ki: köztük volt orosz (Verkovics, Sz. I. [Веркович, С.И.] 1889), német (Meinhard, F. 1899, Weigand, G. 1924), szerb (Gopčević, S. 1889) és később persze hazai (Pekevski, B. 1974), napjainkban pedig osztrák (Jordan, P. 1998.) szerző is.

A Balkán etnikai földrajzi szempontból még mindig fehér foltnak számító része Albánia. Az albánlakta területekről írt korai műveket szinte mind külföldiek jegyzik, elsősorban németek, olaszok és szerbek (de Gubernatis, E. 1880, Roukis, A. 1884, Cvijić, J. 1913, Lohr, K. 1930, Busch-Zantner, R. 1941). Az 1990-es évektől megjelentek az első albán munkák is (Baxhaku, F. 1994; Berxholi, A. 2003), ugyanakkor még mindig hiánypótlóak a külföldi dolgozatok (pl. Kocsis K. 2001a). A vitatott státuszú Koszovóról szerb és albán szerzők egyaránt publikálnak (pl. Voje, I. 1991; Radovanović, M. 1989, 2002).

Albániához szorosan kapcsolódik az olasz tudományos munkásság. Bár az olaszok meglehetősen csekély érdeklődést mutattak/mutatnak e térség iránt, az Adria keleti partvidéke és Albánia mindig is fontos volt számukra¹⁴. Ezt tükrözi tudományos tevékenységük is, de mivel ezen munkák többsége nem a területiséget helyezi középpontjába, így jelen bibliográfiába sem kerültek be¹⁵.

Az olaszokénál jóval terjedelmesebb a franciák és az angolok publikációs jegyzéke. Mindkét náció döntően a Balkánt tüntette ki érdeklődésével, ezen belül a XIX. század második felében még török uralom alatt levő területeket. Az angolok, mint Görögország talán legfőbb szövetségesei, természetesen a görög területeket vizsgálták behatóbban (Stanford, E. 1873, Philippson, A. 1890), míg a franciák az egész félszigetet kutatták (Boué, A. 1847, Lejean, G. 1861, Reclus, E. 1876, Synvet, A. 1877). A francia érdeklődés az 1. világháború időszakában a megváltozott politikai helyzettel összefüggésben kiszélesedett, immár az Osztrák-Magyar Monarchia etnikai viszonyait is figyelemmel kísérték (Gabrys, J. 1918, Gallois, L. 1918). Természetesen készültek propagandisztikus művek is a szövetségés

¹¹ Romániában a rendszerváltás után is készültek olyan rendkívül elfogult, színhasználatában a kisebbségeket (főleg a magyarokat) bagatellizáló térképek, mint például Románia történelmi-földrajzi atlasza (ld. Alexandrescu, V. et al. 1996, ill. Baranovsky, N. et al. 1996). Ugyanakkor Szlovákiában is született pár magyarelles hangvételű tanulmány (pl. Žudel, J. – Očovský, Š. 1991).

¹² Romániában és Szlovákiában geográfusok lényegében nem foglalkoznak az etnikai kérdések térbeli vetületével. Aki mégis földrajzi jellegű művet ír a témában, az általában más tudományterületről (néprajz, történelem) kalandozik át (pl. Žudel, J.).

¹³ Szerbiában az 1990-es években – a háborús eseményekkel szoros összefüggésben – még számottevő irányzat volt az etnikai földrajz (pl. The Serbian... 1995), de az ezredforduló után a kutatások intenzitása visszaesett.

¹⁴ Utóbbi olyannyira, hogy 1938-ban meg is szállták.

¹⁵ Ennek köszönhetően a már említett de Gubernatison kívül mindössze Dardano, A. (1914, 1916) és a Magnino, C. – Mandato, M. (1933) szerzőpár emelhető ki.

országok (Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia) megsegítésére (pl. de Martonne, E. 1918). A két világháború között a térségre vonatkozó publikációs tevékenység már nem érte el a korábbi szintet a nyugat-európai (francia és angol) szerzőknél, így ebből a korszakból csak pár mű és térkép érdemel figyelmet (Macartney, C. A. 1937, Burky, C. 1937, Bery, G. 1938). Napjainkra az angolok és franciák Köztes-Európa iránti érdeklődése etnikai földrajzi munkákban vagy etnikai térképekben nem ölt testet.

Térségünkben él(t) két népcsoport, mely (Európában) anyaországgal nem rendelkezik. A zsidóság és a cigányság mindig is kevesebb tudományos figyelmet kapott¹⁶, mint az itt élő államalkotó nemzetek¹⁷. Önálló, a térbeliséget hangsúlyozó tanulmány vagy etnikai térkép a rendszerváltásig alig készült róluk. Napjainkban a zsidóság¹⁸, melynek száma a holokauszt következtében töredékére csökkent, több országban (pl. Magyarországon) már csak mint vallási kisebbség van jelen. Ugyanakkor a dinamikusan növekvő cigányság, mely a Kárpát-medencében és Délkelet-Európában is esetenként helyi többségbe került, egyre jobban foglalkoztatja a közvéleményt, a politikát és ezáltal a kutatásokat is. Így korántsem meglepő, hogy egyre több földrajzi szempontú vizsgálat alanyai lettek az elmúlt 15 évben (Kocsis K. – Kovács Z. 1991, Vuics T. 1993, Dobraca, L. 1994, Keményfi R. 2001, Kocsis K. 2002, Josipovič, D. – Repolusk, P. 2003, Kocsis K. – Bottlik Zs. 2004).

Az etnikai földrajzi irodalmat és térképezést nem csak a szerzők nemzetisége és a megjelenés ideje szerint csoportosíthatjuk. A vizsgált terület nagysága, politikai helyzete alapján elkülöníthetünk makro-, mezo- és mikroszintű kutatásokat. Míg a XIX. században még inkább az országos szint¹⁹ volt a meghatározó, a századforduló környékén már megjelentek az első mezo- és mikroszintű vizsgálatok.

A magyar szerzőktől napvilágot látott regionális, kistérségi kutatások – bár már a két világháború idején is jelentős művek születtek²⁰ (pl. Györffy I. 1915, 1925) – csak az 1990-es években erősödtek fel. Témájuk szerint egyrészt a szomszédos országokban az ottani magyarsággal (pl. Popély Á. 2003; Benedek J. – Nagy E. 2004; Tátrai P. 2005), a nyelvhatár térproblematikájával (a Lévai járásban Farkas Gy. 1998; Gömörben Keményfi R. 1998b; Zemplénben Tamás E. 1996), több etnikum által lakott területekkel (pl. Bánság: Kókai S. 2001, 2002; Ilyés Z. 2000) foglalkoznak. Ugyanakkor a magyarországi nemzetiségek földrajzi vizsgálatában számottevő eredmények csak a hazai németek kutatásában vannak Bottlik Zs. és Szenyéri Z. révén. Ezen kívül hazánk egyes tájairól jelentek meg etnikai földrajzi publikációk (pl. Kocsis K. 1993c; Tamás E. 2003).

A földrajzi szemléletű települési etnikai kutatások (mikroszint) kezdetben német településföldrajzi és néprajzi munkákban jelentek meg a XIX. század végén. A német kutatók már viszonylag hamar tudományos érdeklődést mutattak a kelet-közép-európai, így például a kárpát-medencei német nyelvescsoportok (szászok, svábok) iránt is (Meitzen, A. 1897). Az első magyar művekre sem kellett sokáig várni (Györffy I. 1913; Milleker R. 1935; Fodor F. 1943). Érdekesség, hogy ezen kezdeti művekből kettő is a Fekete-Körös völgyének magyarságával foglalkozik²¹, de ezek elsősorban településföldrajzi munkák. Ebben az időszakban még városokról is készültek részletes nemzetiségi térképek (pl. Versec: Milleker R. 1935; Ruma: Haller, H. 1940). A háború utáni első települési etnikai kutatások ismét csak német szerzőktől

¹⁶ Az egyik kivétel a Magyarországon végrehajtott 1893-as cigányösszeírás (A cigányok... 1893).

¹⁷ Mivel egyik sem koncentráltan élő népcsoport, így pl. a többségi területeket ábrázoló etnikai térképeken egyáltalán nem szerepelnek.

¹⁸ Ld. Beluszky P. (1996), illetve Romer, E. (1916).

¹⁹ Természetesen Európa egészéről, illetve nagyrégiókról is készültek művek. Összességében ezeket nevezhetjük makroszintnek.

²⁰ Ki kell emelni a két bécsi döntés előkészítésére tett erőfeszítéseket is (pl. Kniezsa, I. 1941; *A magyar-szlovák...* 1942).

²¹ E művek (Györffy I. 1913; Fodor F. 1943) és a későbbiek (pl. Keményfi R. 1998b) alapján mondhatjuk, hogy a mezo- (pl. megye) és a mikroszint (település) vizsgálata általában összekapcsolódik.

(pl. Sick, W.-D. 1968) jelentek meg az 1960-as években. Magyarországon – bár az etnikai földrajzi kutatások már az 1980-as években feléledtek – a földrajzi szemléletű települési etnikai vizsgálatok csak a rendszerváltás után jelentek meg ismét (pl. Keményfi R. 1994; Aubert A. 1994). A geográfusok közül elsősorban Keményfi R. és Ilyés Z. kutatásait kell kiemelnünk, de néprajzosok és szociológusok műveiben is találhatunk hasznos települési etnikai térképeket²².

Összegezve elmondhatjuk, hogy Köztes-Európában az etnikai térképezés már több mint két évszázados múltra, a térbeliséget hangsúlyozó etnikai kutatások pedig másfél évszázadra tekintenek vissza. A vizsgálatokban az úttörő szerep szinte végig a német szerzőknek jutott. A vizsgált térség északi részében²³ a lengyelek, a Kárpát-medencében pedig a magyarok kutatásai voltak még meghatározóak. Mivel Köztes-Európában az államok és a nemzetiségek határa legtöbbször nem esett egybe, ezért a háborúk (elsősorban a két világháború) idején rendkívül megélnékült az etnikai földrajz és az etnikai térképezés, tudományos alapot szolgáltatva a területi igényeknek. A témában 2. világháború utáni csöndet csak az 1960-as években törték meg, de Magyarországon minderre a 80-as évekig várni kellett. A térségben a rendszerváltások után – köszönhetően az etnikai problémák, konfliktusok feléledésének – ismét a kutatások reneszánsza következett be, mely napjainkban is változatlan intenzitással zajlik.

²² Erről részletesen ld. Keményfi R. 2004.

²³ A bibliográfiában Közép-Európa néven szerepel ez a térség.

HASZNÁLATI ÚTMUTATÓ

- A mű két alapvető részre tagolódik: az **etnikai földrajzi irodalomra** és az **etnikai térképekre**. Mindkettő több alrészről áll: *általános* (nagyrégióhoz, egész Európához vagy nem konkrét területhez kapcsolódó művek), *Délkelet-Európa* (Görögország, Albánia, Bulgária, Macedónia, Szerbia, Montenegró, Bosznia és Hercegovina, Horvátország, Románia, Moldova), *Kárpát-medence*, *Közép-Európa* (ide tartozik a vizsgált terület többi része Ukrajnával és Fehéroroszországgal kiegészülve). Az irodalmi rész ezen kívül tartalmaz egy *bibliográfia* című alfejezetet, valamint ebben a részben – a nagyobb terjedelem miatt – a *Kárpát-medence* fel van osztva további hat részre, úgy mint: *általános* (az egész Kárpát-medencére vonatkozó irodalom), *Szlovákia és Kárpátalja*, *Erdély*,²⁴ *az egykori Jugoszlávia területe*, *Burgenland*, *valamint a mai Magyarország területe*.
- Egy tétel több helyen is szerepelhet, így egy Osztrák-Magyar Monarchiáról készült térkép (pl. Engelmann, R. 1919) megtalálható a Kárpát-medencénél és Közép-Európánál is, ugyanígy egy Romániáról írt tanulmány (pl. Rónai A. 1940) fellelhető Délkelet-Európa címszó alatt csakúgy, mint a Kárpát-medence Erdély alfejezetében.
- Csak olyan művek kerültek be a bibliográfiába, melyeknek van térbeli vonatkozásuk, földrajzi jellegük. Nem szerepelnek azok a munkák, melyekben ez a rész csak egy-két bekezdésre korlátozódik.
- Bár a bibliográfia címe szerint az etnikai földrajzi munkákat gyűjtötte össze, a 2. világháború előtti dolgozatok többsége nem kifejezetten illeszthető e részdiszciplínába, mert vizsgálatuk köre tágabb, mint hogy csak az etnikumok térbeli jellemzőivel foglalkozzanak. Olyan művek is bekerülhettek emiatt, ahol nem a földrajzi jelleg dominál.
- Minden tétel az eredeti írásmód szerint – akár cirill betűvel – található a bibliográfiában.
- Ha egy szerzőtől egy évben több mű is szerepel az irodalomban, azok csak akkor vannak betűvel megkülönböztetve (pl. 1996a), ha a fenti szövegben hivatkozás utal valamelyikre.

²⁴ Jelen munkában Erdély alatt a tágabban vett Erdélyt, azaz a Magyarországtól Romániához csatolt területet értjük.

REGIONÁLIS ETNIKAI FÖLDRAJZI JELLEGŰ IRODALOM

Általános

1. Bartos-Elekes Zs. (2002): A képpé formált adat: a népességszerkezeti térképek ábrázolási módszereiről. In: Klinghammer I. (szerk.): Térképtudományi tanulmányok (Studia Cartologica). ELTE Eötvös Kiadó. Budapest. pp. 115-123.
2. Bottlik Zs. (2001): Statisztikai módszerek alkalmazási lehetőségei az etnikai földrajzi kutatásokban – Möglichkeiten der Anwendung statistischer Methoden in ethnisch-geographischen Untersuchungen. Collegium Hungaricum. 14. 1. 97 p.
3. Breu, J. (1966): Das Völkerbild Ostmittel- und Südosteuropas in Zahlen. Mitteilungen der Österreichischen Geographischen Gesellschaft. 108. 2-3. pp. 325-339.
4. Брук, С. И. (1965): Принципы этнического картографирования. In: Ortutay Gy. – Bodrogi T. (szerk.): Europa et Hungaria. Congressus Ethnographicus in Hungaria 16-20. X. 1963. Budapest. Akadémiai Kiadó. Budapest. pp. 391-403.
5. Брук, С. И. (1978): Проблемы этнической географии и картографии. Академия Наук СССР. Москва. 165 p.
6. Eberhardt, P. (1999): Ethnic minorities in Central-Eastern Europe. Geographia Polonica. 72. 1. pp. 125-142.
7. Eberhardt, P. (2003): Ethnic Groups and Population Changes in Twentieth-Century Central-Eastern Europe. History, Data and Analysis. M. E. Sharpe. Armonc–New York–London. 559 p.
8. Farkas Gy. (2000): A nemzetiségi megoszlás térszerkezete vegyes lakosságú régiókban. ("Nulladik" változat a nyelvhatárra – egy módszer próbája.) Forum Társadalomtudományi Szemle. 2. 2. pp. 109-124.
9. Fischer, H. (1991): Karten zur räumlichen Verteilung der Nationalitäten in Ungarn. In: Hösch, E. – Seewann, G. (Hrsg.): Aspekte ethnischer Identität. R. Oldenbourg. München. pp. 325-393.
10. Fischer, H. (1995): Nemzeti kisebbségek ábrázolása a XIX. és a XX. századi magyar nemzetiségi térképeken. In: Lizanyec P. (szerk.): Kárpátaljai Magyar Tudományos Társaság Közleményei II. Ungvári Állami Egyetem Hungarológiai Központ. Ungvár. pp. 5-23.

11. Gešev, G. – Heuberger, V. – Kocsis K. (1995): *Ethnische Struktur Südosteuropas um 1992. Atlas Ost- und Südosteuropa 2.7 – S1. Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut. Wien. 88 p.*
12. Ilyés Z. (1999): Az egyházi sematizmusok (papi névtárak) és anyakönyvek felhasználása az etnikai földrajzban. In: Ilyés Z. – Keményfi R.: *Előadások az etnikai statisztika finomítási lehetőségeiről. MFT. 1999. április 27. pp. 1-13.*
13. Isbert, O. A. (1938): *Statistik und Kartographie im Dienste der Volksforschung. Auslandsdeutsche Volksforschung. 2. pp. 151-161.*
14. Jócsik L. (1943): *A magyarság a cseh és a szlovák néprajzi térképeken. Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Kisebbségjogi Intézete. Budapest. 47 p.*
15. Jordan, P. (2002): *Die ethnische Struktur des mittleren und östlichen Europas (anhand der Karten des Atlases Ost- und Südosteuropa). In: Kraas, F. – Stadelbauer, J. (Hrsg.): Nationalitäten und Minderheiten in Mittel- und Osteuropa. Wien. pp. 24-50.*
16. Keményfi R. (1996): *Etnikai térszerkezeti vizsgálatok multiethnikus települések néprajzi kutatásában. Regio. 7. 4. pp. 120-132.*
17. Keményfi R. (2001): *A katonai felvételezések alkalmazása a cigányság térbeli helyzetének települési vizsgálatában. In: Hála J. – Szarvas Zs. – Szilágyi M. (szerk.): Számadó. Tanulmányok Paládi-Kovács Attila tiszteletére. MTA Néprajzi Kutató Intézet. Budapest. pp. 231-348.*
18. Keményfi R. (2004): *Földrajzi szemlélet a néprajztudományban: etnikai és felekezeti terek, kontaktzónák elemzési lehetőségei. Kossuth Egyetemi Kiadó. Debrecen. 351 p.*
19. Klemenčič, V. (1978): *Grenzregionen und nationale Minderheiten. Geographica Slovenica. 8. pp. 7-17.*
20. Klinghammer I. (1998): *Nemzetiségi térképek szerkesztésének története. In: Frisnyák S. (szerk.): A Felvidék történeti földrajza. BGYTF Földrajzi Tanszék. Nyíregyháza. pp. 217-222.*
21. Kocsis K. (1998): *Etnikai földrajz. In: Tóth J. – Vuics T. (szerk.): Általános társadalomföldrajz I. Dialóg Campus. Budapest – Pécs. pp. 277-301.*
22. Kocsis K. (2001b): *Ethnicity. In: Turnock, D. (ed.): Eastern Europe and the Former Soviet Union, Environment and Society. Arnold. London – Oxford University Press. New York. pp. 88-103.*
23. Kosiński, L. (1964): *Migration of Population in East-Central Europe, 1939-1955. Geographica Polonica. 2. pp. 123-131.*

24. Kosiński, L. (1969a): Changes in the Ethnic Structure in East-Central Europe, 1930-1960. *The Geographical Review*. 59. 3. pp. 388-402.
25. Niederle, L. (1911): *La Race Slave: Statistique, Démographie, Anthropologie*. Paris. 232 p.
26. Peßler, W. (1909): *Deutsche Ethno-Geographie und ihre Ergebnisse*. *Deutsche Erde*. 8. pp. 194-201., 234-239.
27. *Rumänische ethnographische Landkarten und ihre Kritik*. Staatswissenschaftliches Institut. Budapest. 1942.
28. *Rumänische Landkartenfälschungen*. Athenaeum. Budapest. 1942.
29. Schultz, J. (1940): *Die deutschen Volksgruppen in Südosteuropa*. B.G. Teubner. Leipzig–Berlin. (Sorozat: Deutschland und die Welt 5.)
30. Spallek, W. (1997): Polacy na mapach narodowościowych w Niemieckich atlasach z lat 1918-1939. *Czasopismo-Geograficzne*. 68. 2. pp. 181-206.
31. Stegena L. (1998): Néprajzi térképek. In: Stegena L.: *Tudományos térképezés a Kárpát-medencében 1918 előtt*. Akadémiai Kiadó. Budapest. pp. 35-36.
32. Sümeghy Z. – Kádár E. (1998): A Mapinfo térinformatikai szoftver alkalmazásának lehetőségei az etnikai földrajzi elemzésekben. In: Bottlik Zs. – Farkas Gy. – Telbisz T. (szerk.): *Geográfus doktoranduszok II. országos konferenciája, Budapest, 1997. november 21-22. A természet- és társadalomföldrajzi szekcióban elhangzott előadások*. ELTE TTK Földrajzi Tanszékcsoport. Budapest.
33. Tarhov, S. – Jordan, P. (1993): *Ethnische Struktur des östlichen Europas und Kauasiens um 1990*. Atlas Ost- und Südosteuropa 2.5 – O1. Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut. Wien. 80 p.
34. Teleki P. (1937): Egy néprajzi térképről. *Földrajzi Közlemények*. 65. 4–5. pp. 60–70.
35. Teleki P. – Rónai A. (1937): *The different types of ethnic mixture of population*. Budapest. 30 p.
36. Zagoriț, C. (1938): *Mai multe hărți (etnografice, religioase, economice și politice) ale Transilvaniei și graniței dinspre Ungaria*. Tip. Concurența. Ploiești. 23 p.

Bibliográfia

37. Haardt von Hartenthurn, V. (1901-03): *Die Kartographie der Balkan-Halbinsel im XIX. Jahrhunderte*. Mitteilungen des k. u. k. Militär-geographischen Institutes. Band 21. pp. 136-300. Band 22. pp. 155-489. Band 23. pp. 213-317.

38. Hienz, H. (1940): Quellen zur Volks- und Heimatkunde der Siebenbürger Sachsen. Hirzel. Leipzig. 301 p. (Sorozat: Beiträge zur Kenntnis des Deutschtums in Rumänien. Band I.)
39. Isbert, O. A. (1937): Zur kartographischen Darstellung des Auslandsdeutschtums. Teil 1. Ungarn. Auslandsdeutsche Volksforschung. 1. pp. 98-105.
40. Kocsis K. (1996a): Adalékok az etnikai földrajzi kutatások és az etnikai térképezés történetéhez a Kárpát-medence területén. Földrajzi Közlemények. 120. (44.) 2-3. pp. 167-180.
41. Kocsis, K. – Tátrai, P. (2006): Contributions to the history of the Hungarian ethnic mapping. In: Zentai L. – Györffy J. – Török Zs. (szerk.): Térkép - tudomány: tanulmányok Klinghammer István professzor 65. születésnapja tiszteletére. ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszék. Budapest. pp. 241-249.
42. Kosiński, L. (1969b): Secret German War-Sources for Population Study of East-Central Europe and Soviet Union. East European Quarterly. 10. 1. pp. 21-34.
43. Láczfalvi Sipos K. (1915): A nemzetiségi kérdés könyvészetéhez I. EMKE. Kolozsvár. 254 p.
44. Magnino, C. – Mandato, M. (1933): Bibliografia per una cartoteca etnica I.: Europa Centro-Orientale. Istituto per l'Europa Orientale, Centro di Documentazione Etnica. Roma. 53 p.
45. Mairinger, H. (1938): Siedlungsgeographische Arbeiten in den südostdeutschen Volkinseln. Mitteilungen der Geographischen Gesellschaft in München. 31. pp. 262-264.
46. Meynen, E. (Hrsg., 1938): Volks- und Sprachenkarten Mitteleuropas. Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung. 2. pp. 240-262., 963-1011.
 - a) Teil I. Doubek, F.A.: Polen. pp. 240-257.
 - b) Teil II. Essen, W. – Doubek, F.A.: Litauen. pp. 258-262.
 - c) Teil III. Doubek, F.A. et al.: Sudeten- und Karpathenländer. Die Tschechoslowakei in ihren Grenzen von 1918. pp. 963-983.
 - d) Teil IV. Isbert, O.A.: Ungarn. pp. 983-994.
 - e) Teil V. Isbert, O.A.: Jugoslawien. pp. 994-1003.
 - f) Teil VI. Isbert, O.A.: Rumänien. pp. 1003-1006.
 - g) Teil VII. Isbert, O.A. – Kosack, H.P.: Bulgarien. pp. 1007-1010.
 - h) Teil VIII. Isbert, O.A. – Kosack, H.P.: Makedonien (Griechenland). pp. 1010-1011.

47. Seewann, G. – Dippold, P. (Hrsg., 1997): *Bibliographisches Handbuch der ethnischen Gruppen Südosteuropas I-II*. R. Oldenbourg. München. 1450 p.
48. Zaborski, B. (1928): Uwagi metodyczne o mapach wynaniowych z mapą części województwa lwowskiego. *Przegląd Geograficzny*. 8. pp. 1-25.
49. Zickwolf, D. (2002): Literatur zum Thema „Nationale Minderheiten“. *Europa Regional*. 10. 2. pp. 81-84.

Délkelet-Európa

50. Bacharov, M. (1997): The current ethnic panorama in Bulgaria. *GeoJournal*. 43. 3. pp. 215-224.
51. Baxhaku, F. (1994): Die Bevölkerungsstruktur der Ethnischen Grenzzone von Albanern, Serben und makedonischen Slawen (zweite Hälfte des XIX. bis Anfang XX. Jahrhunderts). *Österreichische Osthefte*. 36. 2. pp. 245–264.
52. Berxholi, A. (2003): Ethnische und konfessionelle Struktur der Bevölkerung Albanien. *Österreichische Osthefte*. 45. 1–2. pp. 33-42.
53. Bottlik Zs. (2004): A regionális gazdasági különbségek etnikai hátteréről – Bulgária példáján. *R.É.K.A. 2. (Regionális országelemzések)* pp. 7-40.
54. Bradaška, F. (1869): Die Slawen in der Türkei. *Petermanns Geographische Mitteilungen*. 15. 12. pp. 441-458.
55. Busch-Zantner, R. (1941): Albanisches Volkstum in Griechenland. *Auslandsdeutsche Volksforschung*. 5. 1. pp. 23-37.
56. Büschenfeld, H. (1992): Nationalitäten im bisherigen Jugoslawien. *Die Erde*. 123. 3. pp. 207-220.
57. Căndea, M. – Deică, P. – Erdeli, G. (1990): Structura națională a populației României (1977). *Studii și Cercetări de Geografie*. 37. pp. 35–42.
58. Carter, F. V. (1994): National minorities / ethnic groups in Bulgaria: regional distribution and cross-border links. In: *Proceedings of the Conference on Political Geography*. Opole. pp. 299-309.
59. Crkvenčić, I. (1991): Population Changes in the number of Croats in the Republic of Serbia and the number of Serbs in the Republic of Croatia. *Geographical Papers*. 8. pp. 109-123.

60. Crkvenčić, I. (1993/94): Areas of Aggression in Croatia. In: Crkvenčić, I. – Klemenčić, M. – Feletar, D. (eds.): Croatia – a new european state. Department for Geography and Spatial Planning, University of Zagreb. Zagreb. pp. 61-75.
61. Cvijić, J. (1918): The Geographical Distribution of the Balkan Peoples. The Geographical Review. 5. 5. pp. 345-361.
62. Dobraca, L. (1994): Réflexions géographiques sur la minorité des tsiganes en Roumaine. Revue Roumaine de Géographie. 38. pp. 65–73.
63. Draghicesco, D. (1918a): La Bessarabie et le droit des peuples. F.Alcan. Paris. 52 p. (Sorozat: Études documentaires sur les questions Roumaines II.)
64. Eberhardt, P. (2005): Przemiany demograficzno-etniczne na obszary Jugosławii w XX wieku. Wydawnictwo UMCS. Lublin. 183 p.
65. Gopčević, S. (1889): Die ethnographische Verhältnisse Makedoniens und Altserbiens. Petermanns Geographische Mitteilungen. 35. 3. pp. 57-68.
66. Gyórfy I. (1916): Dobrudzsa. Földrajzi Közlemények. 44. 7. pp. 390-405.
67. Ilić, J. – Spasovski, M. (1992): Političko-geografske karakteristike, značaj i problemi Balkana s posebnim osvrtom na srpski etnički prostor. Istorija 20. veka. 10. 1-2. pp. 97-110.
68. Ipatiov, F. (2004): Localisation spatiale des communautés orthodoxes de rite ancien de Roumaine. Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Geographia. 49. 2. pp. 89-96.
69. Jireček, C. (1891): Die Bevölkerung. In: Jireček, C.: Das Fürstenthum Bulgarien. F.Tempsky. Wien. pp. 44-147.
70. Jordan, P. (1998): Ethnische Gruppen in Makedonien. Österreichische Osthefte. 40. 1–2. pp. 65–114.
71. Jordan, P. – Kahl, T. (2006): Ethnische Struktur. In: Kahl, T. – Metzeltin, M. – Ungureanu, M-R. (Hrsg.): Rumänien. Wien–Berlin. pp. 63-87.
72. Kocsis K. (1991): A Kárpát-Balkán régió változó etnikai-vallási arculata. Földrajzi Közlemények. 115. (39.) 3-4. pp. 165-189.
73. Kocsis K. (1993a): Jugoszlávia – Egy felrobbant etnikai mozaik esete. Az etnikai konfliktusok történeti-földrajzi háttere a volt Jugoszlávia területén. Teleki László Alapítvány. Budapest. 79 p.
74. Kocsis K. (1993b): Changing ethnic, religious and political patterns in the Carpatho-Balkan area (A geographical approach). In: Kertész Á. – Kovács Z. (szerk.): New Perspectives in Hungarian Geography. Akadémiai Kiadó. Budapest. pp. 115-142.

75. Kocsis K. (1993/94): The changing of the Croatian ethnic territory during the last half of the millenium. In: Crkvenčić, I. – Klemenčić, M. – Feletar, D. (eds.): Croatia – a new european state. Department for Geography and Spatial Planning, University of Zagreb. Zagreb. pp. 83-95.
76. Kocsis K. (2001a): Az albán kérdés etnikai és politikai földrajzi háttere. Földrajzi Értesítő. 50. 1-4. pp. 161-190.
77. Lohr, K. (1930): Die völkischen Minderheiten Albanien. Petermanns Geographische Mitteilungen. 76. 3-4. pp. 72-78.
78. Lorković, M. (1939): Narod i zemlja Hrvata. Matica Hrvatska. Zagreb. 244 p.
79. Manuila, S. (1938): Étude ethnographie sur la population de la Roumanie. București. 39 p.
80. Muntele, I. (1994/95): Interferences ethniques dans la Moldavie Septentrionale. Analele Științifice ale Universității "Al. I. Cuza" din Iași, Geografie. 40–41. 2. pp. 197–212.
81. Pejnović, D. (1991): Changes in the Ethnic Structure of Eastern Lika. Geographical Papers. 8. pp. 221-261.
82. Pekevski, B. (1974): Demographic Situation and Ethnic Characteristics of the Population of SR Macedonia. In: Apostolki, M. – Polenaković, H. (eds.): The Socialist Republic of Macedonia. Skopje. pp. 175-187.
83. Pepeonik, Z. (1991): Postwar changes of the ethnic composition in Croatia and impact of encirclement. In: Bognar, A. (ed.) Geopolitical and Demographical Issues of Croatia. Geographical Papers. 8. University of Zagreb. Zagreb. pp. 39-59.
84. Petrović, R. (1969): Prostorne osobine etničkih grupa u Jugoslaviji In: Jugoslovenski Institut za Urbanizam i Stanovanje Beograd u godini 1969. pp. 101-106.
85. Petrović, R. (1992): The National Composition of Yugoslavia's Population 1991. Yugoslav Survey. 33. 1. pp. 3-24.
86. Philippson, A. (1890): Zur Ethnographie des Peloponnes. Petermanns Geographische Mitteilungen. 36. 1. pp. 1-11., 33-41.
87. Pop, G. P. (1991): The national structure of Romania's population. Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia. 36. 2. pp. 3-15.
88. Poulton, H. (1989): Minorities in the Balkans. The Minority Rights Group. Report No. 82. London. 42 p.
89. Radovanović, M. (1989): Desrbizacija i albanizacija kosovsko-metohijske stare Srbije. Arhiv za pravne i društvene nauke. 84. 3. pp. 38-49.

90. Radovanović, M. (2002): Šar mountain and its župas in South Serbia's Kosovo-Metohia region. In: Bursać, M. (ed.): Goranians, Muslims and Turks in the Šar (Shar) mountain župas (parishes) of Serbia. Serbian Academy of Sciences and Arts – Geographical Institute „Jovan Cvijić”. Beograd. pp. 7-22.
91. Rónai A. (1940): Románia néprajzi viszonyai. Földrajzi Közlemények. 68. 2. pp. 86–109.
92. Roukis, A. (1884): Ethnographische und statistische Mitteilungen über Albanien. Petermanns Geographische Mitteilungen. 30. 10. pp. 367-371.
93. Rudić, V. (szerk. 1993): Srbi u Hrvatskoj. Naseljavanje, broj iteritorijalni razmeštaj. Edicija "Etnički prostor srba" Knj.3. Univerzitet u Beogradu, Geografski Fakultet. Beograd. 278 p.
94. Sax, K. (1863): Skizzen über die Bewohner Bosniens. Mittheilungen der k.u.k. Geographischen Gesellschaft in Wien. 7. pp. 93-107.
95. Sax, K. (1869): Geographisch-ethnographische Skizze von Bulgarien. Mittheilungen der k.u.k. Geographischen Gesellschaft in Wien. 12. 8. pp. 449-482.
96. Sebők L. (2001): A Balkán etnikai térszerkezetének módosulása s ennek geopolitikai problémái. In: Hajdú Z. – Pap N. – Tóth J. (szerk.): Az átalakuló Balkán politikai földrajzi kérdései. II. Magyar Politikai Földrajzi Konferencia, Pécs, 2000. PTE Földrajzi Intézet – Kelet-Mediterrán és Balkán Tanulmányok Központja. Pécs. pp. 147-166.
97. The Serbian Question in the Balkans. Faculty of Geography, University of Belgrade. Beograd. 1995. (www.rastko.org/yu)
98. Spasovski, M. – Živković, D. – Stepić, M. (1992): Etnički sastav stanovništva Bosne i Hercegovine. Edicija "Etnički prostor srba" Knj.2. Univerzitet u Beogradu, Geografski Fakultet. Beograd.104 p.
99. Spasovski, Milena (szerk., 1993): Etnički sastav stanovništva Srbije i Crne Gore i srbi u SFR Jugoslavije. Edicija "Etnički prostor srba" Knj.1. Univerzitet u Beogradu, Geografski Fakultet. Beograd. 328 p.
100. Spasovski, M. (1994): Territorial Distribution of Nations and National Minorities in FR Yugoslavia. Yugoslav Survey. 35. 1. pp. 33-60.
101. Tánzos V. (2001): Moldvai csángók – moldvai katolikusok. Ethnographia. 112. 1-2. pp. 149-178.
102. Kahl, T. (1999): Ethnizität und räumliche Verbreitung der Aromunen in Südosteuropa. Münstersche Geographische Arbeiten 43. Münster. 186 p.

103. Trebici, V. (1991): The demography of the Romanians outside Romania: Bessarabia and North of Bucovina. *Revue Roumaine de Géographie*. 35. pp. 3–19.
104. Urošević, A. – Macura, M. (1987): Etnički procesi na Kosovu tokom turske vladavine. *Akademia Nauka i Umetnosti*. Beograd. 112 p.
105. Веркович, С.И. (1889): Топографическо-этнографический очерк Македонии. Санкт-Петербург.
106. Voje, I. (1991): Die Entwicklung des Kosovo im Lichte der ethnischen Prozesse bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts. *Österreichische Osthefte*. 33. 2. pp. 358-383.
107. Weigand, G. (1924): *Ethnographie von Makedonien*. F.Brandstetter. Leipzig. 104 p.
108. Žuljić, S. (1989): Narodnosna struktura Jugoslavije i tokovi promjena. *Ekonomski Institut*. Zagreb. 178p.
109. Žuljić, S. (1993/94): Contemporary Ethnic Structure of Croatia. In: Crkvenčić, I. – Klemenčić, M. – Feletar, D. (eds.): *Croatia – a new european state*. Department for Geography and Spatial Planning, University of Zagreb. Zagreb. pp. 96-111.
110. Žuljić, S. (1995): Die ethnische Struktur Kroatiens. *Österreichische Osthefte*. 37. 2. pp. 331-342.

Kárpát-Medence

a) Általános

111. Ajtay J. (1905): *A magyarság fejlődése az utolsó kétszáz év alatt*. Singer és Wolfer. Budapest. 72 p.
112. Auerbach, B. (1898): *Les Races et les Nationalités en Autriche-Hongrie*. F.Alcan. Paris. 492 p.
113. Balogh P. (1902): *A népfajok Magyarországon*. Budapest. M. Kir. Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium. 1113 p.
114. Bottlik Zs. (2003): *Ethnisch-geographische Beiträge zur deutschen Volksgruppe im Karpatenbecken*. In: Jakobi Á. (szerk.): *Frontiers of geography: the 20th anniversary of the partnership between the Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest and the Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg*. Budapest–Heidelberg. Department of Regional Geography, Eötvös Loránd University. pp. 149–171.
115. Czoernig, K. (1857): *Ethnographie der österreichischen Monarchie I-III*. Wien.

116. Csaplovics J. (1822): Ethnographiai értekezés Magyar Országról. MTA Néprajzi Kutató Csoport. Budapest. [1990: Reprint Kiadvány.] 126 p.
117. Fényes E. (1867): A Magyar Birodalom nemzetiségei és ezek száma vármegyék és járások szerint. Eggenberger F. Pest. 77 p.
118. Ficker, A. (1869): Die Völkerstämme der Österreichisch-Ungarischen Monarchie, ihre Gebiete, Grenzen und Inseln. Überreutersche Buchdruckerei. Wien.
119. Fogarasi Z. (1944): A népesség anyanyelvi, nemzetiségi és vallási megoszlása törvényhatóságokint 1941-ben. Magyar Statisztikai Szemle. 22. 1-3. pp. 1-20.
120. Fröhlich, R. A. (1849): Historisch ethnographisch-statistische Erläuterungen zur neuesten National- und Sprachenkarte des Österreichischen Kaiserstaates, und der angränzenden Theile mit genauer Angabe der einzelnen Sprachfamilien. Wien. 66 p.
121. Hanusz I. (1899): Nemzetünk erősödése az Alföldön. Földrajzi Közlemények. 27. pp. 217-226.
122. Hoóz I. (1996): A nemzetiségi struktúra átalakulása a Kárpát-medencében. Statisztikai Szemle. 74. 11. pp. 930–939.
123. Kniezsa I. (1938): Magyarország népei a XI. században. In: Emlékkönyv Szent István király halálának kilencszázadik évfordulóján II. Budapest. pp. 365-472.
124. Kniezsa I. (1939): A magyarság és a nemzetiségek. In: Az ezeréves Magyarország. Pesti Hirlap Rt. Budapest. pp. 91-114.
125. Kocsis K. (1990): Elcsatoltak. Magyarok a szomszéd államokban. TIT. Budapest. 117p.
126. Kocsis K. (1991): A Kárpát-Balkán régió változó etnikai-vallási arculata. Földrajzi Közlemények. 115. (39.) 3-4. pp. 165-189.
127. Kocsis K. (1993b): Changing ethnic, religious and political patterns in the Carpatho-Balkan area (A geographical approach). In: Kertész Á – Kovács Z. (szerk.): New Perspectives in Hungarian Geography. Akadémiai Kiadó. Budapest. pp. 115-142.
128. Kocsis K. (1994): Contribution to the Background of the Ethnic Conflicts in the Carpathian Basin. GeoJournal. 32. pp. 425-433.
129. Kocsis K. (1996b): Az etnikai térszerkezet változásai a Kárpát-medencében. In: Frisnyák S. (szerk.): A Kárpát-medence történeti földrajza. Nyíregyháza. pp. 49-58.
130. Kocsis K. (1996c): A magyar etnikai térszerkezet változásai a honfoglalástól napjainkig. Tér és Társadalom. 10. 1. pp. 79-94.
131. Kocsis K. (1997): A magyar nemzeti kisebbségek jelenlegi demográfiai helyzete. Kisebbségkutatás. 7. 1. pp. 1-11.

132. Kocsis K. (1998): Telepítés és etnikum a Kárpát-medence határvidékein, 1944-1950. *História*. 20. 2. pp. 19-23.
133. Kocsis K. (1999): Die ethnische Struktur in den Grenzräumen der karpatho-pannonischen Region. In: Schultz, H. (Hrsg.): *Bevölkerungstransfer und Systemwandel. Ostmitteleuropäische Grenzen nach dem Zweiten Weltkrieg*. Berlin Verlag Arno Spitz GmbH. Berlin. pp. 69-104.
134. Kocsis K. (2002): Etnikai-politikai földrajzi adalékok a kárpát-medencei cigány (roma) kérdés vizsgálatához. In: Reisz T. – Andor M. (szerk.): *A cigányság társadalomismerte*. PTE Tanárképző Intézet. Pécs. pp. 32-49. (Sorozat: Iskolakultúra-könyvek13.)
135. Kocsis K. (2004): Az etnikai térszerkezet átalakulása a Kárpát-pannon régióban (1989-2003). II. Magyar Földrajzi Konferencia. Szeged. (CD ROM)
136. Kocsis K. (2004): Changing Ethnic Patterns in the Carpatho-Pannonian Region (1989–2002), In: Szarka L. (ed.): *Hungary and the Hungarian Minorities (Trends in the Past and in Our Time)*. Atlantic Studies in Society on Change Nr.122. Atlantic Research and Publications, Inc. Highland Lakes. New Jersey. pp. 36-63.
137. Kocsis K. – Bottlik Zs. (2004): Die Romafrage in der Karpatho-Pannonischen Region. *Europa Regional*. 12. 3. pp. 132–140.
138. Kocsis K. – Kocsis-Hodosi E. (1991): *Magyarok a határainkon túl a Kárpát-medencében*. Tankönyvkiadó. Budapest. 179 p.
139. Kocsis K. – Kocsis-Hodosi E. (1998): *Ethnic Geography of the Hungarian Minorities in the Carpathian Basin*. Geographical Research Institute & Minority Studies Programme, Hungarian Academy of Sciences. Budapest. 241 p.
140. Kocsis K. – Bottlik Zs. – Tátrai P. (2006): *Etnikai térfolyamatok a Kárpát-medence határainkon túli régióiban (1989-2002)*. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet. Budapest. 197 p.
141. Kogutowicz K. (1928): Az elszakított országrészek magyarsága. *Föld és ember*. 8. pp. 4-41.
142. Kovács A. (1920): *Nemzetiségi viszonyaink kialakulása az utolsó két században*. Szabad Lyceum. Budapest. 32 p.
143. Kovacsics J. (szerk., 1994): *Magyarország nemzetiségeinek és a szomszédos államok magyarságának statisztikája (1910-1990)*. Az 1992. szeptember 2-5. között Budapesten megrendezett Nemzetiségi Statisztikai Konferencia előadásai. KSH. Budapest. 370 p.
144. M. Kiss L. (1915): A magyar nyelvhatár. *Földrajzi Közlemények*. 43. 10. pp. 443-451.

145. Macartney, C. A. (1937): Hungary and her successors. Oxford University Press. London–New York–Toronto. 504 p.
146. Milleker R. (1935): Néprajzi térkép és nemzetiségi kataszter. Földrajzi Közlemények. 63. 9–10. pp. 189–203.
147. Rónai A. (1939): Nemzetiségi problémák a Kárpát-medencében. Földrajzi Közlemények. 67. 4. pp. 461–473.
148. Rónai A. (1943): Tableau ethnique du Bassin des Carpathes. Revue d'Histoire Comparée, Nouvelle Série. 1. 26 p.
149. Rügyenszkij, Ny. (1985): A magyarság számszerű és területi megoszlása Európában, Magyarország határain túl. Szovjet Irodalom. 12. pp. 150-167.
150. Schumacher, L. (é.n.): Donauschwaben und Karpatendeutsche. Donauschwäbisches Schrifttum. Kleine Reihe 1. 36 p.
151. Szarka L. (2001): A városi magyar népesség számának alakuklása a Magyarországgal szomszédos országokban (1910–2000). Kisebbségkutatás. 10. 4. pp. 57–67.

b) A mai Szlovákia és Kárpátalja területe

152. Bobrik, M. (1994): Die Karpatendeutschen in der Slowakei in den Jahren 1918-1945. Österreichische Osthefte. 36. 4. pp. 753-767.
153. Farkas Gy. (1998): A Lévai járás nemzetiségi megoszlása változásainak hátterére vonatkozó feltevések vizsgálata. In: Bottlik Zs. – Farkas Gy. – Telbisz T. (szerk.): Geográfus doktoranduszok II. országos konferenciája, Budapest, 1997. november 21-22. A természet- és társadalomföldrajzi szekcióban elhangzott előadások. ELTE TTK Földrajzi Tanszékcsoport, Budapest.
154. Farkas Gy. (1998): A népesség nemzetiségi megoszlásának változási tendenciái a lévai járásban 1880–1980 között. Területi Statisztika. 38. 1. pp. 44–64.
155. Forberger B. (1909): A szepesi német elem pusztulásáról. Igló. 40 p.
156. Gyurgyík L. (1994): Magyar mérleg. Kalligram. Pozsony. 208 p.
157. Ilyés Z. (1999): Kárpátalja németiségének településtörténete. Észak- és Kelet-Magyarországi Földrajzi Évkönyv. 6. pp. 85–94.
158. Ira, V. – Zapletalová, J. (2004): Spatial Distribution Changes of Czech Nationals in Slovakia and Slovak Nationals in Czechia with an Emphasis on the Period from 1991-2001. Moravian Geographical Reports. 12. 1. pp. 51-63.

159. Ira, V. (1996): Etnická a religiózna štruktúra obyvateľstva východného Slovenska a percepcia etnických a religióznych napätí. *Geografický Časopis*. 48. 1. pp. 13–34.
160. Keményfi R. (1998a): A Kelet-Felvidék etnikai szétdarabolása (1920). In: *A Felvidék történeti földrajza*. BGYTF Földrajzi Tanszék. Nyíregyháza. pp. 157-178.
161. Keményfi R. (1998b): A történeti Gömör és Kis-Hont vármegye etnikai rajza: az etnikai határ és a vegyes etnicitás kérdése. *KLTE Néprajzi Tanszék*. Debrecen. 296 p.
162. Kniezsa I. (1941): *Adalékok a magyar-szlovák nyelvhatár történetéhez*. Athenaeum. Budapest.
163. Kocsis K. (1989): Vegyes etnikumú területek társadalmának népességföldrajzi kutatása Szlovákia és a Vajdaság példáján. *KLTE Földrajzi Intézete*. Debrecen. 147p.
164. Kocsis K. (1998): Az etnikai térszerkezet változásai a mai Szlovákia területén (1920 előtt). In: Frisnyák S. (szerk.): *A Felvidék történeti földrajza*. BGYTF Földrajzi Tanszék. Nyíregyháza. pp. 115-132.
165. Kocsis K. (1999): Az etnikai térszerkezet alakulása Kárpátalja mai területén az elmúlt fél évezredben. In: Boros L. (szerk.): *Kárpátalja*. BGYTF Földrajzi Tanszék. Nyíregyháza. pp. 75-83.
166. Kovács A. (1938): *A magyar-tót nyelvhatár változásai az utolsó két évszázadban*. Századok. pp. 561-575.
167. Körösy J. (1898): *A Felvidék eltótosodása*. Nemzetiségi Tanulmányok Pozsony, Nyitra, Bars, Hont, Nógrád, Pest, Gömör, Abaúj, Zemplén és Ung megyék területéről. Grill Károly Udvari Könyvkereskedése. Budapest.
168. Molnár J. – Molnár D. I. (2003): Kárpátalja népessége és magyarsága a 2001. évi ukrajnai népszámlálás hozzáférhető eredményeinek tükrében. In: Gyurgyík L. – Sebők L. (szerk.): *Népszámlálási körkép Közép-Európából 1989-2002*. Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 62-79.
169. Očovský, Š. (1993): Vývoj religióznej štruktúry obyvateľstva na Slovensku. *Geografický Časopis*. 45. 2-3. pp. 163-181.
170. Петровъ, А. (1911): *Материалы для истории угорской руси*. Санкт-Петербургъ. 337 p.
171. Petrov, A. (1928): *Príspevky k historické demografii Slovenska v XVIII-XIX. stololetí*. České Akademie Věd a Umění. Praha.
172. Podolák, P. (1997): Demographical development of national minorities in Slovakia. *Moravian Geographical Reports*. 5. 2. pp. 10–21.

173. Popély Á. (2003): A Lévai járás etnikai arculata a csehszlovák telepítési politika és a reszlovakizáció tükrében. *Kisebbségkutatás*. 12. 1. pp. 69-122.
174. Révay I. (1941): A belvederi magyar-szlovák határ. Budapest. A Magyar Statisztikai Társaság Kiadványai. 14. 66 p.
175. Sümeghy Z. (1998): A mai Nyugat-Szlovákia területének etnikai térszerkezetében bekövetkezett főbb változások jellemzése az 1910-es és az 1991-es állapot alapján. In: Illés S. – Tóth P. P. (szerk.): *Migráció 1*. KSH Népeségtudományi Kutatóintézet. Budapest. pp. 147-155.
176. Svetoň, J. (1940): Die slowakische Volksgruppe auf dem abgetreten Gebiete nach der madjarischen Volkszählung vom Jahre 1938. *Auslandsdeutsche Volksforschung*. 4. pp. 56-64.
177. Svetoň, J. (1942): *Slováci v Maďarsku*. Bratislava. 190 p.
178. T. Sápos A. (2002): A Töketeresesi járás etnikai összetétele a dualizmus korában. *Fórum Társadalomtudományi Szemle*. 4. 1. pp. 41-82.
179. Tamás E. (1996): A szlovák-magyar-ruszin nyelvhatár a történelmi Zemplénben. In: Katona J. – Viga Gy. (szerk.): *Az interetnikus kapcsolatok kutatásának újabb eredményei*. Herman Ottó Múzeum. Miskolc. pp. 267-284.
180. Tátrai P. (2005): A Nyitrai járás etnikai földrajza. *Földrajzi Értesítő*. 54. 3-4. pp. 317-344.
181. Varsik, B. (1940): Die slowakisch-magyarische ethnische Grenze in den letzten zwei Jahrhunderten. *Aktiendruckerei Universum*. Bratislava-Pressburg. 108 p.
182. Zimmermann, F. (1980): *Historisch-etnographische Analyse der deutschen Siedlung im Pressburgerland*. Wilhelm Braumüller Verlag – Univ. Verlagsbuchhandlung GmbH. Wien–Stuttgart. 383 p. (Sorozat: Ethnos 19.)
183. Žudel, J. – Očovský, Š. (1991): Die Entwicklung der Nationalitätenstruktur in der Südslowakei. *Österreichische Osthefte*. 33. 2. pp. 93-123.
184. Žudel, J. (1992): Národnostná štruktúra obyvateľstva na južnom Slovensku v 1. polovici 18. storočia. *Geografický Časopis* 44. 2. pp. 140-148.
185. Žudel, J. (1993): Národnostná štruktúra obyvateľstva Slovenska roku 1880. *Geografický Časopis*. 45. 1. pp. 3-17.
186. Žudel, J. (1994): Národnostná štruktúra obyvateľstva Slovenska roku 1910. *Geografický Časopis*. 46. 4. pp. 409-422.

c) Erdély

187. Benedek J. – Nagy E. (2004): Kolozs és Bihar megye etnikai térszerkezetének változása 1966-2002 között. *Erdélyi Társadalom*. 2. 2. pp. 181-201.
188. Bottlik Zs. (2002): Ethnische Raumstruktur der sächsischen Bevölkerung im ehemaligen Groß-Kokeln (1850–1992). *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*. 25. 2. pp. 209–217.
189. Căndea, M. – Deică, P. – Erdeli, G. (1990): Structura națională a populației României (1977). *Studii și Cercetări de Geografie*. 37. pp. 35–42.
190. Crețan, R. (1999): The Bulgarian minority from Romanian Banat: A geographical-historical study. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia*. 44. 2. pp. 125–132.
191. Dobraca, L. (1994): Réflexions géographiques sur la minorité des tsiganes en Roumaine. *Revue Roumaine de Géographie*. 38. pp. 65–73.
192. Draghicesco, D. (1918b): *La Transylvanie*. Paris. F. Alcan. 112 p. (Sorozat: Études documentaires sur les questions Roumaines III.)
193. Dragomir, S. (1927): *The Ethnical Minorities in Transylvania*. Sonor. Geneva. 129 p.
194. Fodor F. (1942): *Az elnemsodort falu*. Athenaeum. Budapest. 257 p.
195. Györffy I. (1913): A Fekete-Körös völgyi magyarság. *Földrajzi Közlemények*. 41. pp. 451-552.
196. Györffy I. (1915): Dél-Bihar népesedési és nemzetiségi viszonyai negyedfélszáz év óta. *Földrajzi Közlemények*. 43. 6-7. pp. 257-293.
197. Hanusz I. (1897): A románok terjeszkedése Szolnok-Doboka megyében. *Földrajzi Közlemények*. 25. pp. 188-195.
198. Haraszi E. (1971): *The Ethnic History of Transylvania*. Danubian Press. Astor Park (Florida). 218 p.
199. Iacob, G. (1994/95): The evolution of the Maramures ethnic structure of the population. *Analele Științifice ale Universității "Al. I. Cuza" din Iași. Geografie*. 40–41. 2. pp. 213–218.
200. Ilyés Z. (2000): Az etnikai kép változásai a Vingai-járás falvaiban a 18. század elejétől napjainkig. In: Frisnyák S. (szerk.): *Az Alföld történeti földrajza*. BGYTF Földrajzi Tanszék. Nyíregyháza. pp. 153-183.
201. Illyés E. (1981): *Nationale Minderheiten in Rumänien. Siebenbürgen im Wandel*. Braumüller. Wien. 322 p.

202. Iordache, C. (1993): Aspecte ale structurii etnice a populației din județul Timiș. *Analele Universității Timișoara, Geografie* 2. pp. 109-115.
203. Jordan, P. – Kahl, T. (2006): Ethnische Struktur. In: Kahl, T. – Metzeltin, M. – Ungureanu, M-R. (Hrsg.): Rumänien. Wien–Berlin. pp. 63-87.
204. Keményfi R. (1994): Etno-kulturgeográfiai vizsgálatok két magyar-román faluban. *Folklor és etnográfia*. 84. KLTE Néprajzi Tanszék. Debrecen. 165 p.
205. Kicošev, S. (1994): Schimbarea structurii etnice a populației Banatului sârbesc. *Geographica Timisiensis*. 3. pp. 127-134.
206. Kiss T. (2003): A romániai magyarság az 1992-es és a 2002-es népszámlálások tükrében. In: Gyurgyík L. – Sebők L. (szerk.): Népszámlálási körkép Közép-Európából 1989-2002. Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 97-117.
207. Kókai S. (2001): A Bánát népességföldrajzi jellemzői és sajátosságai a XIX. század közepén. *Észak- és Kelet-Magyarországi Földrajzi Évkönyv*. 10. pp. 7–24.
208. Kókai S. (2002): A Bánát etnikai földrajzi jellemzői és sajátosságai a XX. század elején (1910). *Természettudományi Közlemények*. 2. pp. 139–159.
209. Kovács A. (1940): Die Bevölkerungverhältnisse Siebenbürgens. In: Siebenbürgen. Ungarischen Historischen Gesellschaft. Budapest. pp. 250-259.
210. M. Kiss L. (1918): Az oláh nyelvhatár. *Földrajzi Közlemények*. 46. 3. pp. 115-119.
211. Maier, A. (1991): Structura națională și confesională a populației din Podișul Someșan. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia*. 36. 1. pp. 93-98.
212. Manciualea, Ș. (1938): Frontiera politică și etnică româno-maghiara. București. 88 p.
213. Manciualea, Ș. (1938): La frontiere ethnique roumano-hongroise. *Revue de Transylvanie*. 4. 1-2. pp. 28-39.
214. Manciualea, Ș. (1940): La frontiere Ouest de la Roumanie. București. 77 p.
215. Manuila, S. (1938): Étude ethnographie sur la population de la Roumanie. București. 39 p.
216. Meitzen, A. (1897): Die Flur Thalheim als Beispiel den Ostenlage und Feldeinteilung im Siebenbürger Sachsenlande. *Archiv für Vereins für siebenbürgische Landeskunde*. 27.3. pp. 651-692.
217. Nicoară, L. (1995): Structura națională a populației din Dealurile Crasnei. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia*. 40. 1–2. pp. 140–147.
218. Pop, G. P. (1991): The national structure of Romania's population. *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia*. 36. 2. pp. 3-15.

219. Popp, N.M. (1940): L'evoluzione della frontiera occidentale 1900-1930. București. 13 p. (Sorozat: Studi e documenti Romeni)
220. Rónai A. (1939): Erdély népességi viszonyai. Magyar Statisztikai Szemle. 17. 4. pp. 350-360.
221. Rónai A. (1940): Románia néprajzi viszonyai. Földrajzi Közlemények. 68. 2. pp. 86–109.
222. Satmarescu, G. D. (1975): The Changing Demographic Structure of the Population of Transylvania. East European Quarterly. 8. 4. pp. 425-449.
223. Sick, W.-D. (1968): Die Siebenbürger Sachsen in Rumänien. Geographische Rundschau. 20. 1. pp. 12-22.
224. Someșan, L. (1940): Il problema etnico e geopolitico della frontiera occidentale. București. 28 p. (Sorozat: Studi e documenti Romeni)
225. Svetoň, J. (1941): Die Slowaken in Rumänien und im ehemaligen Südslawien. Auslandsdeutsche Volksforschung. 5. 2-3. pp. 130-141.
226. Tamás A. (1940): La Transilvania etnica e l'arbitrato di Vienna. Roma. 49 p.
227. Tufescu, V. (1990): Transylvania. Territorial concedings in 1940. Revue Roumaine de Geographie. 34. pp. 33-39.
228. Varga E. Á. (1998): Fejezetek a jelenkori Erdély népesedéstörténetéből. Püski. Budapest. 391 p.
229. Vofkori L. (1996): Erdély közigazgatási és etnikai földrajza. Balaton Akadémia. Vörösberény. 157 p.

d) Az egykori Jugoszlávia területe

230. Bodor A. (1914): Délmagyarországi telepítések története és hatása a mai közállapotokra. Stephaneum. Budapest. 72 p.
231. Bognár A. (1991): Changes in ethnic composition in Baranya. Geographical Papers. 8. pp. 301-324.
232. Bognár A. (1994): A baranyai lakosság etnikai összetételének változása. In: Arday L. (szerk.): Fejezetek a horvátországi magyarok történetéből. Közép-Európa Intézet – Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 109-133.
233. Bognár A. (1995): Dél-Baranya népessége és etnikai összetételének változása. Földrajzi Közlemények. 43. 2. pp. 137–154.

234. Bottlik Zs. (2003): Adatok Bács vármegye etnikai földrajzi képéhez (1773-1851). In: Udvari I.: A Mária-Terézia-féle úrbérrendezés forrásai a magyarországi délszláv népek nyelvén II. *Dimensiones Culturales et Urbariales Regni Hungariae* 3. pp. 117-143.
235. Crkvenčić, I. (1991): Population Changes in the number of Croats in the Republic of Serbia and the number of Serbs in the Republic of Croatia. *Geographical Papers*. 8. pp. 109-123.
236. Devetak, S. – Joó R. (szerk., 1987): Madžari in Slovenci. Sodelovanje in sožitje ob jugoslovansko-madžarski meji. Institut za Narodnostna Vprašanja. Ljubljana. 641 p.
237. Genorio, R. – Kladnik, D. – Olas, L. – Repolusk, P. (1985): Narodnostno mešano območje v Prekmurju. *Geographica Slovenica*. 16. pp. 15-43.
238. Gyémánt R. – Drozdik Zs. (2004): A horvátországi magyarság területi és társadalomstatisztikai sajátosságai. *Területi Statisztika*. 7. 4. pp. 361–380.
239. Haller, H. (1940): Zur Entwicklung der deutschen Stadt Ruma in Rahmen des Syrmiendeutschums. *Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung*. 4. pp. 283-314.
240. Holder, G. (1931): Das Deutschtum in der unteren Baranya. *Ausland und Heimat Verlags-Aktiengesellschaft*. Stuttgart. 117 p. (Sorozat: Schriften des Deutschen Ausland Instituts Stuttgart, Bd. 29.)
241. Josipovič, D. – Repolusk, P. (2003): Demographic characteristics of the Romany in Prekmurje. *Acta Geographica Slovenica*. 43. 1. pp. 127–147.
242. Kicošev, S. (1996): Bácska népességszámának és etnikai szerkezetének változásai a 20. században. *Földrajzi Értesítő*. 45. 1–2. pp. 145–164.
243. Kicošev, S. (1996): Brojnost i teritorijalni razmeštaj makedonskog stanovništva u Vojvodini. In: *Zbornik i kongres na geografite od Republika Makedonija održan vo Ohrid od 26-28. X. 1995*. Makedonsko Geografisko Društvo. Skopje. pp. 177-184.
244. Kicošev, S. (1997): Changes of Ethnic and Confessional Structure of the Population of Yugoslav Banat During 20th Century. In: Romelič, J. (ed.): *Geographic Monographs of European Regions Banat*. Novi Sad – Timișoara – Szeged. pp. 123-130.
245. Kocsis K. (1989): Vegyes etnikumú területek társadalmának népességföldrajzi kutatása Szlovákia és a Vajdaság példáján. *KLTE Földrajzi Intézete*. Debrecen. 147p.
246. Kocsis K. (1993/94): The changing of the Croatian ethnic territory during the last half of the millenium. In: Crkvenčić, I. – Klemenčić, M. – Feletar, D. (eds.): *Croatia – a new*

- european state. Department for Geography and Spatial Planning, University of Zagreb. Zagreb. pp. 83-95.
247. Kocsis K. (1996d): Adalékok a magyarság etnikai földrajzához a mai Vajdaság területén. In: Dövényi Z. (szerk.): Tér – Gazdaság – Társadalom (Huszonkét tanulmány Berényi Istvánnak). MTA Földrajztudományi Kutatóintézet. Budapest. pp. 339-373.
248. Kocsis K. (1999): A délvidéki magyarság etnikai földrajza. Néprajzi Látóhatár. 8. 1-4. pp. 1-36.
249. Kovacsics J. (1998): Vas (vár)megye települései és etnikai képe történeti demográfiai megvilágításban. Vasi Szemle. 52. 6. pp. 663–689.
250. A magyarság települési viszonyai a megszállt Délvidéken. 1941. Budapest. 39 p. (Sorozat: Magyar Sorskérdések.)
251. Mohos M. (2003): A magyar-szlovén nyelvhatár változásai 1900-2000. In: Kozma I. – Papp R. (szerk.): Etnikai kölcsönhatások és konfliktusok a Kárpát-medencében. Gondolat – MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet. Budapest. pp. 89-122.
252. Sattler, W. (1938): Die deutschen Siedlungen in Slawonien. Auslandsdeutsche Volksforschung. 2. pp. 72-80.
253. Sebők L. (1994): A horvátországi magyarok a statisztikák tükrében. In: Arday L. (szerk.): Fejezetek a horvátországi magyarok történetéből. Közép-Európa Intézet – Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 135-159.
254. Sebők L. (2003): A 2001-es horvátországi népszámlálás magyar nézőpontból. In: Gyurgyík L. – Sebők L. (szerk.): Népszámlálási körkép Közép-Európából 1989-2002. Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 135-150.
255. Svetoň, J. (1941): Die Slowaken in Rumänien und im ehemaligen Südslawien. Auslandsdeutsche Volksforschung. 5. 2-3. pp. 130-141.

e) Burgenland

256. Baumgartner, G. (2003): Ausztria magyar nyelvű lakossága a 2001-es osztrák népszámlálás tükrében. In: Gyurgyík L. – Sebők L. (szerk.): Népszámlálási körkép Közép-Európából 1989-2002. Teleki László Alapítvány. Budapest. pp. 158-169.
257. Breu, J. (1970): Die Kroatensiedlung im Burgenland und in den anschliessenden Gebieten. Deuticke. Wien. 246 p.

258. Kocsis K. – Wastl-Walter, D. (1993): Ungarische und österreichische Volksgruppen im westpannonischen Grenzraum. In: Seger, M. – Beluszky P. (Hrsg.): Bruchlinie – Eiserner Vorhang. Regionalentwicklung im österreichisch-ungarischen Grenzraum. Böhlau Verlag. Wien – Köln – Graz. pp. 167-223.
259. Kovacsics J. (1998): Vas (vár)megye települései és etnikai képe történeti demográfiai megvilágításban. Vasi Szemle. 52. 6. pp. 663–689.
260. Moór E. (1929): Zur Siedlungsgeschichte der deutsch-ungarischen Sprachgrenze. Ungarische Jahrbücher. 9. pp. 41-67., 230-255.
261. Pfaundler, R. (1910): Das Verbreitungsgebiet der Deutschen Sprache in Westungarn. Deutsche Erde. 9. pp. 35-46., 67-72., 134-141., 173-183.
262. Vanyó A. T. (1927): A Vulka völgyének településföldrajza. Föld és ember. 7. pp. 129-152.

f) A mai Magyarország területe

263. Aschauer, W. – Heller, W. (1989): Nationalität als Faktor der Siedlungsgestaltung? Eine Fallstudie deutscher Minderheitensiedlungen in Ungarn 1945-1988. Geographische Zeitschrift. 77. 4. pp. 228-243.
264. Aubert A. (1994): Etnikai csoportok a helyi társadalomban. Földrajzi Közlemények. 118. (42.) 2. pp. 131-144.
265. Baranyai T. (1940): A rácok elterjedése és településformái Baranyában. Geographia Pannonica. 16. 55 p.
266. Beluszky P. (1996): A zsidó lakosság területi elterjedésének néhány jellemzője a két világháború közötti Magyarországon. In: Dövényi Z. (szerk.): Tér – Gazdaság – Társadalom. 22 tanulmány Berényi Istvánnak. MTA FKI. Budapest. pp. 317-338.
267. Bottlik Zs. (2001): A német nyelvszigetek változásai a Dél-Dunántúlon. Földrajzi Értesítő. 50. 1–4. pp. 285–297.
268. Bottlik Zs. (2001): A német nyelvszigetek változásai a Dunántúli-középhegység területén. Területi Statisztika. 4. 2. pp. 195–204.
269. Bottlik Zs. (2001): Die deutschen Siedlungsgebiete in Südtransdanubien. Südosteuropa. 50. 10–12. pp. 561–574.
270. Bottlik Zs. (2002): A németek etnikai földrajzi képének alakulása a XVIII. században a Dunántúli-középhegység területén. Kisebbségkutatás. 11. 1. pp. 108–120.

271. Bottlik Zs. (2002): A németiség etnikai térszerkezetének változásai Komárom-Esztergom megye mai területén a 18. századtól napjainkig. *Földrajzi Értesítő*. 51. 1–2. pp. 185–201.
272. Bottlik Zs. (2002): A szlovákok etnikai súlypontjának változásai a Dunántúli-középhegység területén a XVIII. századtól napjainkig. *Területi Statisztika*. 5. 6. pp. 551–561.
273. Bottlik Zs. (2006): A magyarországi román kisebbség etnikai-földrajzi sajátosságai az utóbbi húsz évben. In: Kókai S. (szerk.): *Földrajz és turizmus*. Nyíregyházi Főiskola, Természettudományi Főiskolai Kar, Földrajz Tanszék. Nyíregyháza. pp. 83-93.
274. Bottlik Zs. (2006): A magyarországi horvát kisebbség etnikai-földrajzi sajátosságai az utóbbi húsz évben. In: Kókai S. (szerk.): *A Délvidék történeti földrajza*. Nyíregyházi Főiskola, Természettudományi Főiskolai Kar, Földrajz Tanszék. Nyíregyháza. pp. 19-30.
275. Czibulka Z. (2003): A hazai kisebbségek területi jellemzői a 2001. évi népszámlálás alapján. *Területi Statisztika*. 6. 2. pp. 121–136.
276. Demeter Zayzon M. (1994): *A budapesti népesség nemzetiségi, etnikai arculata*. Budapest. 192 p.
277. Holder, G. (1931): *Das Deutschtum in der unteren Baranya*. Ausland und Heimat Verlags-Aktiengesellschaft. Stuttgart. 117 p. (Sorozat: Schriften des Deutschen Ausland Instituts Stuttgart, Bd. 29.)
278. Isbert, O. A. (1940): *Volksbodenprobleme Ungarns*. Auslandsdeutsche Volksforschung. 4. pp. 49-56.
279. Isbert, O. A. (1941): *Ungarn*. Junker & Dünnhaupt. Berlin. 63 p. (Sorozat: Kleine Auslandskunde 9.)
280. Keményfi R. (1994): *Etno-kulturgeográfiai vizsgálatok két magyar-román faluban*. Folklor és etnográfia. 84. KLTE Néprajzi Tanszék. Debrecen. 165 p.
281. Kocsis K. (1989): *Magyarország jelenlegi etnikai térszerkezetének sajátosságai*. *Földrajzi Közlemények*. 113. (37.) 4. pp. 283-305.
282. Kocsis K. (1993c): *A Dunakanyar etnikai és vallásföldrajza*. *Dunakanyar Füzetek*. 1. pp. 5-30.
283. Kocsis K. (1994): *Budapest és régiója etnikai térszerkezetének átalakulása, 1850-1990*. *Földrajzi Értesítő*. 43. 3-4. pp. 299-324.

284. Kocsis K. (1996e): A népesség nemzetiségi és vallási tagozódása. In: Perczel Gy. (szerk.): Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest. pp. 157-173.
285. Kocsis K. (2003): Contributions to the geographical study of minority self-government in Hungary. *Geografický Časopis*. 55. 3. pp. 179-192.
286. Kocsis K. – Kovács Z. (1991): A magyarországi cigányság társadalomföldrajza. In: Utasi Á. – Mészáros Á. (szerk.): Cigány lét. MTA Politikatudományi Intézet. Budapest. pp. 78-105.
287. Kocsis K. – Wastl-Walter, D. (1993): Ungarische und österreichische Volksgruppen im westpannonischen Grenzraum. In: Seger, M. – Beluszky P. (Hrsg.): Bruchlinie – Eiserner Vorhang. Regionalentwicklung im österreichisch-ungarischen Grenzraum. Böhlau Verlag. Wien – Köln – Graz. pp. 167-223.
288. Kovacsics J. (1998): Vas (vár)megye települései és etnikai képe történeti demográfiai megvilágításban. *Vasi Szemle*. 52. 6. pp. 663–689.
289. Kugler J. (2002): A Délkelet-Alföld településhálózatának néhány sajátossága és ennek hatása az etnikai térszerkezet alakulására. *Kisebbségkutatás*. 11. 3. pp. 666–679.
290. Moór E. (1929): Zur Siedlungsgeschichte der deutsch-ungarischen Sprachgrenze. *Ungarische Jahrbücher*. 9. pp. 41-67., 230-255.
291. Pfaundler, R. (1910): Das Verbreitungsgebiet der Deutschen Sprache in Westungarn. *Deutsche Erde*. 9. pp. 35-46., 67-72., 134-141., 173-183.
292. Rieth, A. (1927): Die geographische Verbreitung des Deutschtums in Rumpf-Ungarn in Vergangenheit und Gegenwart. *Ausland und Heimat Verlags-Aktiengesellschaft*. Stuttgart. 102 p. (Sorozat: Schriften des Deutschen Ausland-Instituts Stuttgart. Kulturhistorische Reihe 18.)
293. Schuon, G. (1936): Die nordöstliche Schwäbische Türkei. *Ausland und Heimat Verlags-Aktiengesellschaft*. Stuttgart. 93 p. (Sorozat: Schriften des Deutschen Ausland Instituts Stuttgart. Neue Reihe Bd. 3.)
294. Svetoň, J. (1942): Slováci v Maďarsku. Bratislava. 190 p.
295. Szenyéri Z. (1998): A Tolna megyei németek sorsa a betelepítésektől napjainkig. *Földrajzi Értesítő*. 47. 2. pp. 261–277.
296. Szenyéri Z. (1999): A Baranya megyei németek sorsa a betelepítésektől napjainkig. *JPTE Általános Társadalomföldrajzi és Urbanisztikai Tanszék*. Pécs. 44 p.
297. Szenyéri Z. (2000): A Szekszárd-tolnai kistérség etnikai szerkezetének változásai a betelepítésektől 1941-ig. *Földrajzi Értesítő*. 49. 3–4. pp. 285–302.

298. Tamás E. (2003): A Zempléni-hegység etnikai földrajza. In: Frisnyák S. – Gál A. (szerk.): Szerencs és a Zempléni-hegység. A Szerencsen 2003. május 16–17-én megtartott tudományos konferencia előadásai. Nyíregyházi Főiskola Földrajz Tanszéke. Nyíregyháza–Szerencs. pp. 181–191.
299. Tóth F. (1931): A németiség elterjedése és településformái a Dunántúlon. *Geographia Pannonica*. 2. 61 p.
300. Vuics T. (1993): A cigányság etnikai többséggé válásának folyamata Baranya rurális térségeiben. *A Falu*. 8. 3. pp. 29–40.
301. Zupančič, J. (2000): Slovenci na Madžarskem. *Razprave in gradivo*. 36/37. 1. pp.125-134.

Közép-Európa

302. Andree, R. (1873): Das Sprachgebiet der Lausitzer Wenden vom 16. Jahrhundert bis zur Gegenwart. *Petermanns Geographische Mitteilungen*. 19. 9. pp. 321-331.
303. Auerbach, B. (1898): Les Races et les Nationalités en Autriche-Hongrie. F.Alcan. Paris. 492 p.
304. Beranek, F. (1941): Neuzeitliche Deutschensiedlungen im tschechischen Sprachgebiet. *Auslandsdeutsche Volksforschung*. 5. 1. pp. 10-23.
305. Bohmann, A. (1958): Bevölkerungsbewegungen in Böhmen 1847-1947 mit besonderer Berücksichtigung der Entwicklung der nationalen Verhältnisse. München. 320 p. (Sorozat: Wissenschaftliche Materialien zur Landeskunde der böhmischen Länder, Heft 3.)
306. Bonasewicz, A. (1996): Les Polonais en biélorussie et en Ukraine. *Miscellanea Geographica*. 7. pp. 151–157.
307. Buchhofer, E. (1999): Die polnische Minderheit in Litauen. *Geographische Rundschau*. 51. 4. pp. 168–173.
308. Bufon, M. (1997): Države, narodi, manjšine: političnogeografski oris. *Geografski Vestnik*. 69. pp. 93–114.
309. Chmelář, J. (1935): La minorité Polonaise en Tchécoslovaquie. *Orbis*. Praha. 127 p.
310. Czekanowski, I. (1918): Stosunki narodowościowe i wyznaniowe na Litwie i Rusi. Lwów. 113 p.
311. Czoernig, K. (1857): *Ethnographie der österreichischen Monarchie I-III*. Wien.

312. Czoernig, K. (1885): Die ethnologischen Verhältnisse des österreichischen Küstenlandes. Triest. 35 p.
313. Doubek, F. A. (1938): Die litanisch-polnische Volkstumgrenze. Jomsburg. 2. pp. 168-191.
314. Eberhardt, P. (1991): Przemiany narodowościowe na Litwie w XX. wieku. Przegląd Wschodni. 1. 3. pp. 449-485.
315. Eberhardt, P. (1991): Przemiany narodowościowe na Ukrainie w latach 1970-1989. Przegląd Wschodni. 1. 4. pp. 681-694.
316. Eberhardt, P. (1992): Problemy narodowościowe Litwy. Czasopismo Geograficzne. 63. 1. pp. 25-49.
317. Eberhardt, P. (1993): Liczebność i rozmieszczenie ludności Polskiej na Białorusi w XX. wieku. Czasopismo Geograficzne. 64. 2. pp. 143-183.
318. Eberhardt, P. (1994): Liczba i rozmieszczenie ludności polskiej na Ukrainie w XX wieku. Czasopismo Geograficzne. 65. 2. pp. 125-163.
319. Eberhardt, P. (1994): Przemiany narodowościowe na Białorusi. Editions-Spotkania. Warszawa. 182 p.
320. Eberhardt, P. (1994): Przemiany narodowościowe na Ukrainie XX wieku. Biblioteka „Obozu”. Warszawa. 334 p.
321. Eberhardt, P. (1995): Zagadnienia ludnościowe obszaru byłych Prus Wschodnich. Zeszyty IGiPZ PAN. Warszawa. 41 p.
322. Eberhardt, P. (1996): Miedzy Rosją a Niemcami. Przemiany narodowościowe w Europie Środkowo-Wschodniej w XX wieku. Wyd. Naukowe PWN. Warszawa. 427 p.
323. Eberhardt, P. (1997): Problematyka narodowościowa Estonii. Zeszyty IGiPZ PAN. Warszawa. 42 p.
324. Eberhardt, P. (1997): Przemiany narodowościowe na Litwie. Przegląd Wschodni. Warszawa. 307 p.
325. Eberhardt, P. (1998): Polska ludność kresowa. Rodowód, liczebność, rozmieszczenie. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa. 242 p.
326. Eberhardt, P. (1998): Problematyka narodowościowa Łotwy. Zeszyty IGiPZ PAN. Warszawa. 67 p.
327. Ficker, A. (1869): Die Völkerstämme der Österreichisch-Ungarischen Monarchie, ihre Gebiete, Grenzen und Inseln. Überreutersche Buchdruckerei. Wien.

328. Fröhlich, R. A. (1849): Historisch ethnographisch-statistische Erläuterungen zur neuesten National- und Sprachenkarte des Österreichischen Kaiserstaates, und der angränzenden Theile mit genauer Angabe der einzelnen Sprachfamilien. Wien. 66 p.
329. Geisler, W. (1933): Die Sprachen- und Nationalitätverhältnisse an den deutschen Ostgrenzen und ihre Darstellung. Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft nr. 217. 76 p.
330. Gosar, A. (1993): Nationalities of Slovenia. Changing ethnic structures in Central Europe. *GeoJournal*. 30. 3. pp. 215–223.
331. Heffner, K. (1994): Górny Śląsk jako pomost między Polską a Niemcami. Oczekiwania w dniu 9 maja 1990 roku z polskiego punktu widzenia. In: Dawidejt-Jastrębska, E. (ed.): *Mniejszości na Górnym Śląsku*. Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski Opolu – Evangelische Akademie Mülheim. Opole. pp. 17-26.
332. Heinz, W. (1909): Die Gmünder tschechische Sprachzunge in Niederösterreich. *Deutsche Erde*. 8. pp. 131-138.
333. Ira, V. – Zapletalová, J. (2004): Spatial Distribution Changes of Czech Nationals in Slovakia and Slovak Nationals in Czechia with an Emphasis on the Period from 1991-2001. *Moravian Geographical Reports*. 12. 1. pp. 51-63.
334. Jevtuch, V. (1993): Zur Lage der ethnischen Minderheiten in der Ukraine. *Österreichische Osthefte*. 35. 2. pp. 243–253.
335. Jordan, P. (2000): Ethnische Struktur der Ukraine. *Österreichische Osthefte*. 42. 3–4. pp. 55–108.
336. Klemenčič, V. (1978): Grenzregionen und nationale Minderheiten. *Geographica Slovenica*. 8. pp. 7-17.
337. Kowalski, M. (1997): Ethnic characteristics of the North-Eastern borderland of Lithuania. In: Jakubowski, M. (ed.): *The Polish-Lithuanian border region. Research problems and scientific co-operation*. Warszawa. pp. 115-131.
338. Kuhn, W. (1930): *Bevölkerungsstatistik des Deutschtums in Galizien*. J.Springer. Wien. 183 p. (Sorozat: Schriften des Institutes für Statistik der Minderheitvölker an der Universität Wien 7.)
339. Langhans, P. (1899): Die deutsch-tschechische Sprachgrenze in Nordböhmen. *Petermanns Geographische Mitteilungen*. 45. 4. pp. 73-82., 113-123., 155-165.
340. Mežs, I. – Bunkše, E. V. – Rasa, K. (1994): The ethno-demographic status of the Baltic states. *GeoJournal*. 33. 1. pp. 9–25.

341. Nowotny, F. (1904): Die sprachlichen Verhältnisse Niederösterreichs auf Grund der Ergebnisse der beiden letzten Volkszählungen von 1890 und 1900. Deutsche Erde. 3. pp. 97-102.
342. Piry, I. – Repolusk, P. (1985): Narodnostno mešano območje v Slovenski Istri. Geographica Slovenica. 16. pp. 45-73.
343. Rauchberg, H. (1903): Das Zahlenverhältnis der Deutsch und der Tschechen in Böhmen. Deutsche Arbeit. 2. 1. pp. 3-35.
344. Rauchberg, H. (1905): Der nationale Besitzstand in Böhmen I-III. Duncker & Humblot. Leipzig.
345. Schmalfluss, F. A. (1851): Die Deutschen in Böhmen. F. Ehrlich. Prag. 321 p.
346. Scholze, D. (2002): Die situation der Sorben in Vergangenheit und Gegenwart. Europa Regional. 10. 2. pp. 51–56.
347. Stadelbauer, J. (1999): Demographische Entwicklungen und ethnische Minderheiten in den baltischen Staaten. Geographische Rundschau. 51. 4. pp. 160–167.
348. Steinicke, E. (2001): Die Kärntner Slowenen und die Südtiroler Ladinern. Berichte zur deutschen Landeskunde. 75. 4. pp. 395–415.
349. Weber, P. (1914): Die Polen in Oberschlesien. Eine statistische Untersuchung. Berlin. 72 p.
350. Wutte, M. (1909): Die sprachlichen Verhältnisse in Krain. Deutsche Erde. 8. pp. 12-22.
351. Yamamoto K. (1993): Spatial segregation of ethnic minorities in German cities. Geographical Review of Japan. Ser. B. 66. 2. pp. 127–155.
352. Zemmrich, J. (1902): Sprachgrenze und Deutschtum in Böhmen. Vieweg. Braunschweig. 116 p.
353. Zimmerli, J. (1904): Deutsche und Romanen im schweizer Mittellande. Deutsche Erde. 3. pp. 130-136.
354. Zupančič, J. (1999): Slovenci v Avstriji. Geographica Slovenica. 32. 242 p.
355. Zupančič, J. (2004): Ethnic Structure of Slovenia and Slovenes in Neighbouring Countries. In: Orožen Adamič, M. (ed.): Slovenia: a Geographical Overview. Association of the Geographical Societies of Slovenia. Ljubljana. pp. 87-92.

ETNIKAI TÉRKÉPEK

Általános

356. Bery, G. (1938): Carte ethnographique de L'Europe Centrale (M=1:2.000.000). Messageries Hachette – Wm Dawson & Sons Ltd. Paris–London.
357. Breu, J. (1989): Sprachenverteilung (M=1:2.000.000). In: Atlas der Donauländer. Österreichisches Ost- und Südosteuropa Institut. Wien.
358. Брук, С. И. – Апанченко, В. С. (ed., 1964): Атлас Народов Мира. Главное Управление Геодезии и Картографии Государственного Комитета СССР – Институт Этнографии им. Н.Н. Миклухо-Маклая Академии Наук СССР. Москва. 184 p.
359. Burky, C. (1937): Carte ethnique et linguistique de l'Europe Centrale (M=1:2.000.000). Payot & Cie. Lausanne.
360. Dardano, A. (1913-19 közzött): Carta etnico-linguistica dell'Europa (M=1:10.000.000). Istituto Geografico de Agostini. Novara.
361. Dardano, A. (1914): Carta etnico-linguistica dell'Oriente Europeo (M=1:3.000.000). Istituto Geografico de Agostini. Novara.
362. Dardano, A. (1916): Carta etnico-linguistica dell'Europa Centrale (M=1:3.000.000). Istituto Geografico de Agostini. Novara.
363. Этнографическая Карта Славянских Народностей (M=1:4.200.000). Москва. 1867.
364. Флоринский, Т. Д. – Комаровъ, В. В. (1908): Этнографска карта на славянството Европа (M=1:5.000.000). Военно-Картографически Институтъ. София.
365. Freytag, G. (1918): Völker- und Sprachkarte von Mittel-Europa nebst Italien und der Balkanhalbinsel (M=1:3.000.000). Freytag & Berndt. Wien.
366. Freytag, G. (1919): Völkerkarte von Europa (M=1:7.500.000). Freytag & Berndt. Wien.
367. Gabrys, J. (1918): Carte ethnographique de l'Europe (M=1:5.000.000). Lausanne.
368. Gane, G. (1914): Harta Etnografică a Europei Centrale (M=1:5.000.000). Institutul de Studii Sud-Est Europene. București.
369. Györffy I. (192..): Carte ethnographique des Pays Danubiens (M=1:2.000.000). Magyar Királyi Állami Térképészeti. Budapest.
370. Haberland, A. (1918): Völkerkarte von Europa (M=1:7.500.000). Freytag & Berndt. Wien.

371. Jakabffy, I. et al. (1942): Közép-Európa nemzetiségi térképe (M=1:1.000.000). Államtudományi Intézet. Budapest.
372. Jordan, P. – Kocsis, K. – Eberhardt, P. – Lozovanu, D. – Mironjuk, V. – Partl, F. – Šabliij, O. (2006): Ethnisches Bewußtsein in Mittel- und Südosteuropa um 2000 – Ethnic Consciousness in Central and Southeast Europe around 2000 (M=1:3.000.000). In: Atlas Ost- und Südosteuropa 2.9-G9. Österreichisches Ost- und Südosteuropa Institut. Wien.
373. Kocsis K. (1992): Közép- és Kelet-Európa etnikai-nyelvi térképe, 1980 (M=1:6.500.000). In: Glatz F. (szerk.): A kisebbségi kérdés Közép-Európában tegnap és ma. Europa Institut – MTA Történettudományi Intézet. Budapest.
374. Kocsis K. (1994c): Nationalitätenkarte Ost-, Mittel- und Südosteuropas um 1980 (M=1:3.000.000). In: Heuberger, V. – Kolar, O. – Suppan, A. – Vyslonzil, E. (Hrsg.): Nationen, Nationalitäten, Minderheiten. Verlag für Geschichte und Politik. Wien.
375. Lange, F. (1930): Sprachenkarte von Mitteleuropa. Von Triest bis Trollhättan, von Dünkirchen bis Dünaburg und Konstanza (M=1:2.000.000). D. Reimer. Berlin.
376. Langhans, P. (1900): Alldeutscher Atlas. J.Perthes. Gotha.
377. Langhans, P. (1907): Deutsches Sprachgebiet in Mittel-Europa (M=1:2.000.000). Deutsche Erde. 6. Sonderkarte 6.
378. Magocsi, P. R. (1995): Historical Atlas of East Central Europe. University of Washington Press. Seattle – London. 218 p.
379. Pándi L. (szerk., 1995): Köztes-Európa 1763-1993. Térképgyűjtemény. Osiris–Századvég. Budapest. 798 p.
380. Partsch, J. (1904): Die Völker Mitteleuropas. In: Partsch, J.: Mitteleuropa die Länder und Völker von den Westalpen und dem Balkan bis an den Kanal und das Kurische Haff. J.Perthes. Gotha. Tafel IX.
381. Putzger, F. W. (é.n.): Ethnographische Karte von Mittel und Südosteuropa. Leipzig.
382. Răspândirea românilor (M=1:2.000.000). Institutul Geografic Militar. Bucuresti. 1941.
383. Reclus, E. (18.): Carte ethnographique (M=1:4.150.000). Paris.
384. Rónai A. (szerk., 1945): Atlas of Central Europe. Államtudományi Intézet. Budapest–Balatonfüred. (Digital faximile edition: 1993: Szent István Társulat – Püski Kiadó. Budapest.)
385. Šafařík, P. J. (1842): Slovanský zeměvid. In: Šafařík, P. J.: Slovanský národopis. Praha.
386. Sebők L. (1998): Közép- és Délkelet-Európa nemzetiségi térképe 1989-1992 (M=1:2.000.000). Südost Institut – Teleki László Alapítvány – Institute for Central European Studies. Budapest – München.

387. Straka, M. (1978): Völker und Sprachen Europas unter besonderer Berücksichtigung der Volksgruppen (M=1:6.000.000). Akademische Druck- u. Verlagsanstalt. Graz.
388. Völker und Sprachen-Karte von Österreich und der Unter-Donau-Länder (M=1:3.000.000). D. Reimer. Berlin. 1882.
389. Winkler, W. (1920): Völker und Staaten in Mitteleuropa (M=1:4.000.000). Militärgeographisches Institut. Wien.
390. Winkler, W. (1921): Sprachenkarte von Mitteleuropa (M=1:1.500.000). H. Goldschmiedt. Wien.
391. Зарянюко, Н. С. – Комаров, В. В. (1890): Карта Славянскихъ Народностей (M=1:1.200.000). Санкт-Петербургъ.

Délkelet-Európa

392. Alexandrescu, V. et al. (1996): Structura populației pe naționalități, 1992. In: România. Atlas istorico-geografic. Editura Academiei Române. București. pp. 135-136.
393. Андоновић, М. (1903): Етнографска карта Српских Земаља са јужном границом Старе Србије и границом Србије цара Душана (M=1:1.600.000). Београд.
394. Baranovsky, N. et al. (1996): Structura populației pe naționalități, 1966. In: România. Atlas istorico-geografic. Editura Academiei Române. București. pp. 133-134.
395. Boué, A. (1847): Ethnographische Karte des Osmanischen Reiches europäischen Theiles und von Griechenland (M=1:3.800.000). J.Perthes. Gotha.
396. Carte ethnographique de la Roumaine, 1930. In: Les minorités ethniques en Europe Centrale et Balkanique. Institut National de la Statistique et des Études Économiques, Études et documents, série B., Presses Universitaires de France. Paris. 1946.
397. Cvijić, J. (1909): Carte ethnographique de la nation Serbe (M=1:2.750.000). In: Cvijić, J.: L'annexion de la Bosnie et la question Serbe. Hachette. Paris.
398. Cvijić, J. (1913): Ethnographische Karte der Balkanhalbinsel (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 59. I. Tafel 22.
399. Cvijić, J. (1918): Ethnographic Map of the Balkan Peninsula (M=1:3.000.000). The Geographical Review. 5.5.
400. Дежарден, К. (1853): Србија и земљ у којима се србскии говори са некимъ частима. Београд.
401. Die Bulgaren in ihren historischen, ethnographischen und politischen Grenzen. W.Greve. Berlin. 1917.

402. Dugački, Z. (1940): Geografski rasporedjaj Hrvata u Jugoslaviji i susjednim državama (M=1:900.000). Hrvatske Revije. Zagreb.
403. Đurić, V. et al. (1993): Etnički sastav stanovništva Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (M=1:2.000.000). Geografski Fakultet, Univerzitet u Beogradu. Beograd.
404. Evans, A. (1916): Diagrammatic Map of Slav Territories East of the Adriatic (M=1:2.000.000). In: Evans, A.: Les Slaves de l'Adriatique et la route continentale de Constantinople. London.
405. Gallois, L. (1918): Carte ethnographique de la péninsulé des Balkans (M=1:3.000.000). Paris.
406. Gopčević, S. (1889): Ethnographische Karte von Alt-Serbien und Makedonien (M=1:300.000). In: Gopčević, S.: Makedonien und Alt-Serbien. Wien.
407. Gopčević, S. (1889): Ethnographische Karte von Makedonien und Alt-Serbien (M=1:750.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 35. Tafel 4.
408. de Gubernatis, E. (1880): Carta d'Epiro compilata dietro gli studi fatti negli anni 1869-75 (M=1:400.000). Roma.
409. Gyórfy I. (1917): A moldvai csángók néprajzi térképe, 1910 (M=1:800.000). Budapest.
410. Ischirkoff, A. (1915): Das Bulgarentum auf der Balkanhalbinsel im Jahre 1912 (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 44.
411. Ivanov, J. (1920): Carte ethnographique de la Macédonie (M=1:1.500.000). In: Ivanov, J.: La question Macédonienne au point de vue historique, ethnographique et statistique. Paris.
412. Jakabffy, I. (1942): Ethnographische Landkarte Rumäniens vom Jahre 1930 (M=1:1.000.000). Államtudományi Intézet. Budapest.
413. Jordan, P. (1993): Jugoslawien – ethnische Gliederung (M=1:2.000.000). In: GEO. Das Reportage-Magazin. 5. pp. 99-100.
414. Jordan, P. (1994): Nationalitäten in Südosteuropa (M=1:5.000.000). In: Österreichischer Unterstufenatlas. Wien. p. 169.
415. Jordan, P. (1995): Ethnische Struktur Südosteuropas um 1992 – Ethnic Structure of Southeastern Europe around 1992 (M=1:1.500.000). Atlas Ost- und Südosteuropa 2.7-Sl. Österreichisches Ost- und Südosteuropa Institut. Wien.
416. Jordan, P. (2001): Völker und ethnische Gruppen in Mittel- und Südosteuropa um 1910. In: Bruckmüller, E. – Hartmann, K. (Hrsg.): Putzger. Historischer Weltatlas. Berlin. p. 144.

417. Кънчовъ, В. (1900): Етнографическа Карта на Македония (M=1:750.000). Картографическият Институтъ. София.
418. Kettler, J. I. (1919): Völkerkarte der Balkanhalbinsel (M=1:1.500.000). Flemming & Wiskott. Berlin. (Sorozat: Flemmings Völkerkarten Nr. 3.)
419. Kiepert, H. (1878): Carte ethnographique de l'Autriche–Hongrie et des régions habitées par les Roumains (M=1:4.150.000). D.Reimer. Berlin.
420. Kiepert, H. (1882): Ethnographische Übersicht des europäischen Orients, 1876 (M=1:3.000.000). D. Reimer. Berlin.
421. Klemenčič, M. (1993): Population according to nationality in 1991 (M=1:2.600.000). In: Klemenčič, M. (ed.): A Concise Atlas of the Republic of Croatia & of the Republic of Bosnia and Hercegovina. The Miroslav Krleža Lexicographical Institute. Zagreb. p. 65.
422. Kocsis K. (szerk., 2005): Délkelet-Európa térképekben. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet – Kossuth Kiadó. Budapest.
423. Kolin, M. (1917): Etnografska karta zemalja Srba, Hrvata i Slovenaca (M=1:850.000). Oficina Cartografica. Buenos Aires.
424. Krallert, W. (1939): Volkstumskarte von Rumänien (M=1:200.000). 44 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
425. Krallert, W. et al. (1941): Volkstumskarte von Jugoslawien (M=1:200.000). 40 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
426. Langhans, P. (1915): Der rumänische Volksboden und die staatliche Entwicklung des Rumänentums (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 35.
427. Langhans, P. (1915): Der rumänische Anteil an der Bevölkerung Ungarns, der Bukowina und Bessarabiens (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 36.
428. Langhans, P. (1915): Die Umgangssprache der anwesenden Bevölkerung in der Bukowina (M=1:200.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 39.
429. Lejean, G. (1861): Carte ethnographique de la Turquie d'Europe. J.Perthes. Gotha.
430. Mackensie, G. M. – Irby, A. P. (1867): Map of the South Slavonic Countries. In: Mackensie, G. M. – Irby, A. P.: The Turks, the Greeks and the Slavons. Travels in the Slavonic Provinces of Turkey-in-Europe. London.
431. de Martonne, E. (1918): Répartition des nationalités dans les pays ou dominant les Roumains (M=1:1.000.000). Annales de Géographie. 29. 6.
432. Materinji jezici u Kraljevini S. H. S. po opštinama prema popisu od 31. januara 1921. god (M=1:1.500.000). Direkcija Državna Statistika. Beograd.

433. Meinhard, F. (1899): Ethnographische Karte von Macedonien (M=1:1.500.000). Deutsche Rundschau für Geographie und Statistik. 21. 10.
434. Meruțiu, V. (1938): Carte ethnographique de la Roumanie (M=1:1.000.000). Revue de Transylvanie. 4. 3-4.
435. Милетич, Л. (191..): Етнографична Карта Одринския Виляеть (M=1:750.000).
436. Murgoci, G. M. – Popa-Burca, I. (1902): Hartă etnografică. In: Atlasul României și Țarilor vecine. București.
437. Nistor, I. (é.n.): Harta etnografică a Bucovinei întocmită pe temeiul recensământului oficial din 1910 (M=1:300.000). Lito Göbl-Rasidescu. București.
438. Nour, A. (1916): Basarabia, harta etnografică. C.Göbl. București.
439. Petermann, A. (1866): Ethnographische Karte von Kandia oder Kreta (M=1:650.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 12. Tafel 16.
440. Petermann, A. (1869): Die Ausdehnung der Slaven in der Türkei und den angrenzenden Gebieten (M=1:3.700.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 15. Tafel 22.
441. Petrescu-Comnène, V. N. (1919): Carte ethnographique des régions habitées par les Roumains (M=1:4.150.000). In: Petrescu-Comnène, V. N.: La Terre Roumaine á travers les âges. Payot & Cie. Lausanne – Paris. p. 57.
442. Philippson, A. (1890): Ethnographische Karte des Peloponnes (M=1:1.000.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 36. Tafel 3.
443. Politisch-etnographische Übersichtkarte von Bulgarien, Ost-Rumelien und der benachbarten Balkanländern (M=1:3.000.000). Geographischen Institut Weimar. 1885.
444. Popp, N. M. (1940): Die Ausbreitung der Rumänen (M=1:600.000). In: Brățianu, G. I.: Die rumänische Frage. București.
445. Răspândirea românilor (M=1:2.000.000). Institutul Geografic Militar. Bucuresti. 1941.
446. Reclus, E. (1876): Populations de la Turquie d'Europe (M=1:4.166.000). Hachette. Paris.
447. Romansky, S. (1913): Carte ethnographique de la Nouvelle Dobrudja Roumaine (M=1:200.000). Academie des Sciences Bulgare. Sofia.
448. Roumanie – Atlas Ethnographique. Marvan S.A.R. București. (194..)
449. Ružičić, G. (1939): Geografski raspored Jugoslavena prema većinama u opštinama. Na osnovu statističkih podataka popisa stanovništva od 1931 god (M=1:1.500.000). Beograd.
450. Sasi A. (2002): Csángóföld – Moldova (M=1:380.000). Topográf. Budapest.

451. Sax, K. (1878): Ethnographische Karte der europäischen Türkei und ihrer Abhängigkeiten zu Anfang des Jahres 1877. Hölzel. Wien.
452. Schwalm, H. (1933): Das Deutschtum der Bukowina 1930/33 (M=1:400.000). In: Handwörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums Bd.1. F.Hirt. Breslau.
453. Simtion, E. T. (1940): Harta etnografică a României (M=1:1.250.000). Marvan S.A.R. București.
454. Stanford, E. (1873): Ethnological Map of European Turkey and Greece (M=1:3.000.000). London.
455. Synvet, A. (1877): Carte ethnographique de la Turquie d'Europe (M=1:3.400.000). E.Olivier. Constantinople.
456. Veroispovesti u Kraljevini S. H. S. po opštinama prema popisu od 31. januara 1921. god (M=1:1.500.000). Direkcija Državna Statistika. Beograd.
457. Weigand, G. (1895): Ethnographische Karte der Südwestlichen Balkan-Halbinsel (M=1:750.000). Leipzig.

Kárpát-Medence

458. Alexandrescu, V. et al. (1996): Structura populației pe naționalități, 1992. In: România. Atlas istorico-geografic. Editura Academiei Române. București. pp. 135-136.
459. Arad vármegye néprajzi térképe. Budapest. 1910.
460. Auerbach, B. (1898): Die Rumänen zwischen den Karpathen und der Theiss.
461. Baranovsky, N. et al. (1996): Structura populației pe naționalități, 1966. In: România. Atlas istorico-geografic. Editura Academiei Române. București. pp. 133-134.
462. Bátky Zs. (1908): Magyarország néprajzi térképe (M=1:600.000). Magyar Földrajzi Intézet. Budapest.
463. Bátky Zs. (1933): Néprajzi térkép (M=1:4.000.000). Magyar Földrajzi Intézet. Budapest.
464. Bátky Zs. – Kogutowicz K. (1918/19): Magyarország néprajzi térképe település és lélekszám szerint (M=1:200.000 és 1:300.000). Magyar Földrajzi Intézet. Budapest.
465. Bátky Zs. – Kogutowicz K. – Teleki P. (1940): Magyarország néprajzi térképe (M=1:200.000). Államtudományi Intézet. Budapest.
466. Bleyer J. (1928): Deutsche Siedlungen in Rumpf-Ungarn 1920. (M=1:400.000). In: Bleyer, J.: Das Deutschtum im Rumpf-Ungarn. Volksbücherei des „Sonntagblattes“ 2. Budapest.

467. Boháč, A. (1926): Národnostní mapa Republiky Československé (M=1:700.000). Národopisní Společnost Československé. Praha.
468. Boháč, A. – Travniček (1913): Zeme naroda českoslovanského (M=1:1.500.000). Praha.
469. Boner, C. (1865): Distribution and Density (per cent) of the German/Roumain/Hungarian Population in Transylvania. In: Boner, C.: Transylvania; its products and its people. Longmans, Green, Reader and Dyer. London. [3 térkép]
470. Brote, E. (1895): Ethnographische und Wahlkreiskarte Ungarns. In: Brote, E.: Die rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn. Puttkammer & Mühlbrecht. Berlin.
471. Carte ethnographique de la Roumaine, 1930. In: Les minorités ethniques en Europe Centrale et Balkanique. Institut National de la Statistique et des Études Économiques, Études et documents, série B., Presses Universitaires de France. Paris. 1946.
472. Cholnoky J. (1906): Magyarország néprajzi térképe. Földrajzi Közlemények. 34. 6. p. 230.
473. Cintula, V. S. (1905): Národopisná mapa Uherskych Slovaku (M=1:1.300.000). Ottův Slovník Naučný. Praha.
474. Cvijić, J. (1919): Carte ethnographique des régions septentrionales Yougoslaves (M=1:1.000.000). In: Cvijić, J.: Frontière septentrionale des Yougoslaves. Paris.
475. Csallner, A. (1939): Bevölkerungs- und Grundbesitzverhältnisse im Nösnerland, 1910 (M=1:62.500). Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung. 3. Faltkarte XII.
476. Czeko-Slovakia and it's Nationalities. Freytag & Berndt. Wien. (cca 1920)
477. A cigányok létszáma az összes népességben (M=1:2.000.000). In: A Magyarországon 1893. január 31-én végrehajtott cigányösszeírás eredményei. Magyar Statisztikai Közlemények, Új Folyam IX. Budapest. 1895.
478. Czoernig, K. (1855): Ethnographische Karte der Oesterreichischen Monarchie I-IV. (M=1:864.000). Wien.
479. Csaplovics J. (1829): Ethnographische Karte des Königreich Ungern sammt Croatien, Slavonien, der ungrischen Militärgrenze und der Seeküste nach Lipszky. In: Csaplovics J.: Gemälde von Ungarn I-II. Harleben. Pest.
480. Die Deutschen in Ungarn: eine Landkarte mit den deutschen Ortsnamen. A magyarországi németek térképe (M=1:500.000). Agát Kft – Top-o-gráf. Budapest. 1996.
481. Dörre J. – Lux E. (1920): Magyarország néprajzi térképe (M=1:900.000). Klösz és Fia. Budapest.

482. Engelmann, R. (1919): Sprachminderheiten im Gebiet der ehemaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie (ohne Bosnien und Herzegowina) auf Grund der Volkszählung von 1910 (M=1:200.000). 92 térképlap. Wien.
483. Erben, J. (1868): Mapa Slovanského Světa. Dle Šafařika, Czoerniga, Kozlera, Boeckha, Lejeana, Koeppena i národopisné mapy Ruské z. r. 1867 (M=1:6.400.000). Matice lidu 2. 6.
484. Erdélynek és Magyarország keleti részeinek néprajzi térképe az 1930-1939. évi népszámlálás alapján (M=1:750.000). Államtudományi Intézet. Budapest. 1940.
485. Ethnographische Karte von Österreich-Ungarn (M=1:4.900.000). In: Brockhaus' Konversations-Lexikon 14. Aufl. Leipzig. 1900.
486. de Fer, N. (1691): Principauté de Transilvanie Divisée en Cinq Nations Subdivisée en Quartiers et Comtez: Tirée de Divers Memoires et Particulierement de G. C. da Vignola (M=1:572.342). Paris.
487. Fodor F. (szerk., 1920): Románok a Kárpátok és a Tisza között. In: A magyar béketárgyalások III.B. Hornyánszky. Budapest. XII. B, C, D.
488. Fodor F. (szerk., 1920): Magyarok a Kárpátok és a Tisza között. In: A magyar béketárgyalások III.B. Hornyánszky. Budapest. XII. E.
489. Fodor F. (szerk., 1920): A nem román lakosság a Kárpátok és a Tisza között. In: A magyar béketárgyalások III.B. Hornyánszky. Budapest. XII. F.
490. Freytag, G. (1918): Völker- und Sprachenkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.500.000). Freytag & Berndt. Wien.
491. Györffy I. (1925): Kolozs vármegye néprajzi térképe a Hunyadiak korában. Kolozs vármegye néprajzi térképe az 1910. évi népszámlálás alapján (M=1:300.000). Föld és ember. 5. 4–5.
492. Haeufler, J. V. (1846): Sprachenkarte der Österreichischen Monarchie. Emich. Pest.
493. Harta etnografică a Ardealului și Ungariei de est den anul 1910, complectată cu harta etnografică a României din 1930 (M=1:500.000). cca 1941.
494. Hátsek I. (1871): A nemzetiségek (M=1:3.456.000). In: Keleti K.: Hazánk és népe a közgazdaság és társadalmi statistika szempontjából. Athenaeum. Pest.
495. Hátsek I. (1885): Ethnographische Karte der Länder der ungarischen Krone (M=1:4.000.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 31. Tafel 3.
496. Herbert, G. (1941): Die deutschen Siedlungen in den Gebieten Banat, Bergland und Siebenbürgen nach der Bestandaufnahme vom 3. XI. 1940. (M=1:600.000). In: Schmidt,

- A. (Hrsg.): Die deutschen Siedlungen in Rumänien. Kraft & Drotleff / Hauptverlag der Deutschen Volksgruppe in Rumänien. Hermannstadt [Sibiu].
497. Hickmann, A. L. (1900): Sprachen-Atlas: ein Beitrag zur Nationalitäten- und Sprachenfrage in Österreich-Ungarn. Freytag & Berndt. Wien.
498. Hickmann, A. L. (Hrsg., 1895): Nationalitäten- und Sprachen-Karte von Österreich-Ungarn (M=1:7.500.000). In: Geographisch-statistischer Taschen-Atlas von Österreich-Ungarn. Nr. 16. Freytag & Berndt. Wien.
499. Húšek, J. (1925): Národopisná mapa mezi Slováky a Karpatorusy r. 1922-1923 (M=1:400.000). In: Húšek, J.: Národopisná hranice mezi Slováky a Karpatorusy. Bratislava.
500. Isbert, O. A. (1940): Volksbodenkarte von Ungarn (M=1:1.500.000). Auslandsdeutsche Volksforschung. 4. Tafel III.
501. Jakabffy, I. (1942): Ethnographische Landkarte Rumäniens vom Jahre 1930 (M=1:1.000.000). Államtudományi Intézet. Budapest.
502. Jordan, P. (1994): Nationalitäten in Südosteuropa (M=1:5.000.000). In: Österreichischer Unterstufenatlas. Wien. p. 169.
503. Jordan, P. (1995): Ethnische Struktur Südosteuropas um 1992 – Ethnic Structure of Southeastern Europe around 1992 (M=1:1.500.000). Atlas Ost- und Südosteuropa 2.7-S1. Österreichisches Ost- und Südosteuropa Institut. Wien.
504. Jordan, P. (2001): Völker und ethnische Gruppen in Mittel- und Südosteuropa um 1910. In: Bruckmüller, E. – Hartmann, K. (Hrsg.): Putzger. Historischer Weltatlas. Berlin. p. 144.
505. Kádár L. – Kniezsa I. (1938): Carte ethnique du territoire au sud de Nyitra fin du XVIIe siècle. Soc. de la Nouvelle Revue de Hongrie. Budapest.
506. Kicošev, S. (1994): Etnički sastav stanovništva Vojvodine (M=1:500.000). Institut za Geografiju. Novi Sad.
507. Kiepert, H. (1869): Völker- und Sprachen-Karte von Oesterreich und Unter-Donau-Ländern (M=1:3.000.000). D.Reimer. Berlin.
508. Kiepert, H. (1878): Carte ethnographique de l'Autriche-Hongrie et des régions habitées par les Roumains (M=1:4.150.000). D.Reimer. Berlin.
509. Kocsis K. (1989): A népesség megoszlása anyanyelv szerint (M=1:2.000.000). In: Magyarország Nemzeti Atlasza. Kartográfiai Vállalat. Budapest. p. 114.
510. Kocsis K. (1989): A népesség megoszlása nemzetiség szerint (M=1:2.000.000). In: Magyarország Nemzeti Atlasza. Kartográfiai Vállalat. Budapest. p.114.

511. Kocsis K. (1989): Cigányság (M=1:1.000.000). In: Magyarország Nemzeti Atlasza. Kartográfiai Vállalat. Budapest. p. 115.
512. Kocsis K. (1990): Sprachenverteilung in Siebenbürgen – Language Distribution in Transylvania (1985) (M=1:400.000). In: Atlas Ost-und Südosteuropa 2.2-R3. Österreichisches Ost-und Südosteuropa Institut. Wien.
513. Kocsis K. (1990): Erdély anyanyelvi térképe 1986 – Repartiție de limbi materne în Transilvania (Ardeal) 1986 – Sprachenkarte von Siebenbürgen 1986. Héttorony Kiadó. Budapest.
514. Kocsis K. (1994d): Magyarország és szomszédsága etnikai térképe – Ethnic Map of Hungary and its Surroundings (M=1:2.000.000). Magyarország Nemzeti Atlasza Kiegészítő Lapjai, 1. füzet – National Atlas of Hungary Supplementary Map Lift-out Series, Part One. MTA Földrajztudományi Kutató Intézet. Budapest.
515. Kocsis K. (1997): Erdély etnikai térképe – Harta etnică a Transilvaniei – Ethnic Map of Transylvania 1992 (M=1:400.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet. Budapest.
516. Kocsis K. (2000): Szlovákia mai területének etnikai térképe – Národnostná mapa súčasného územia Slovenska – Ethnic Map of the Present Territory of Slovakia 1941, 1991 (M=1:400.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet – Akadémiai Kisebbségkutató Műhely. Budapest.
517. Kocsis K. (2001c): Kárpátalja mai területének etnikai térképe – Etnična karta sjohodnišnego Zakarpattja (Podkarpattja) – Ethnic Map of Present Territory of Transcarpathia (Subcarpathia) 1941, 1999 (M=1:266.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet – MTA Kisebbségkutató Intézet. Budapest.
518. Kocsis K. (2005): A Muravidék mai területének etnikai térképe – Etnična karta današnjega Prekmurja – Ethnic Map of Present Territory of Prekmurje 1880-2002 (M=1:200.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet. Budapest.
519. Kocsis K. (2005): Az Őrvidék mai területének etnikai térképe – Etnische Karte des heutigen Gebiets von Burgenland – Ethnic Map of Present Territory of Burgenland 1910, 1934, 2001 (M=1:350.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet. Budapest.
520. Kocsis K. – Bognár A. (2003): Horvátország pannon területének etnikai térképe – Etnička karta panonskog prostora Hrvatske – Ethnic Map of Pannonian Territory of Croatia 1941, 1991, 2001 (M=1:400.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet – MTA Kisebbségkutató Intézet. Budapest.
521. Kocsis K. – Kicošev, S. (2004): A Vajdaság mai területének etnikai térképe – Etnička karta današnje teritorije Vojvodine – Ethnic Map of Present Territory of Vojvodina

- 1941, 2002 (M=1:350.000). MTA Földrajztudományi Kutató Intézet – MTA Kisebbségkutató Intézet. Budapest.
522. Kogutowicz K. (1919): Magyarország néprajzi térképe az 1910. évi népszámlálás alapján (M=1:1.000.000). Magyar Földrajzi Intézet. Budapest.
523. Kogutowicz K. (1927): Magyarország néprajzi térképe (M=1:1.000.000). Kókai. Budapest.
524. Korabinszky J. M. (1791): Ethnographische Karte Ungarns (M=1:1.000.000). Wien.
525. Korabinszky J. M. (1804): Atlas Regni Hungariae Portatilis. Wien.
526. Krallert, W. (1939): Volkstumskarte von Rumänien (M=1:200.000). 44 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
527. Krallert, W. et al. (1941): Volkstumskarte von Jugoslawien (M=1:200.000). 40 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
528. Krallert, W. et al. (1941): Volkstumskarte von Ungarn (M=1:200.000). 23 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
529. Krallert, W. et al. (1941): Volkstumskarte der Slowakei (M=1:200.000). 9 térképlap. Publikationsstelle Wien. Wien.
530. Langhans, P. (1896): Verbreitung der Deutschen in den Ländern der ungarische Krone (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 42. Tafel 20.
531. Langhans, P. (1915): Der rumänische Volksboden und die staatliche Entwicklung des Rumänentums (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 35.
532. Langhans, P. (1915): Der rumänische Anteil an der Bevölkerung Ungarns, der Bukowina und Bessarabiens (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 36.
533. Langhans, P. (1920): Sprachenkarte de Sachsenlandes in Siebenbürgen I-III. (M=1:200.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 66. Tafel 1., 2., 6.
534. Les Roumains entre les Carpathes et la Theiss. D'apres les données authentiques de la statistique hongrois de 1910. Délégation Roumaine a la Conference de la Paix. Paris. 1919.
535. A Magyar Állam közigazgatási térképe. Az 1900. évi anyanyelvi adatokkal kiegészítve (M=1:360.000). 13 térképlap. Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal. Budapest.
536. Magyarország ethnographiai térképe (M=1:2.000.000), Posner Lajos és fia Térképészeti Intézet. Budapest. 1891.
537. Magyarország népei és nyelvei, 1910 (M=1:3.000.000). In: Zentai L. (szerk.): A történelmi Magyarország atlasza és adattára 1914. Talma Kiadó. Pécs. 2001. p. 60.

538. A magyar-szlovák nyelvhatár vidékének és a szomszédos területeknek nemzetiségi térképe I-II. (M=1:200.000). Államtudományi Intézet. Budapest. 1942.
539. Makkai L. (1946): La Transylvanie ethnique, fin du XVe siècle (M=1:2.000.000). In: Makkai L.: Histoire de Transylvanie. Institut Paul Teleki. Budapest.
540. de Martonne, E. (1918): Répartition des nationalités dans les pays où dominent les Roumains (M=1:1.000.000). Annales de Géographie. 29. 6.
541. Mazere, N. (1909): Hartă etnografică a Transilvaniei (M=1:340.000). Iași.
542. Mazúr, E. (1980): Národnostná skladba obyvateľstva v roku 1970 (M=1:750.000). In: Atlas Slovenskej Socialistickej Republiky. Slovenska Akadémia Vied. Bratislava. pp. 142-143.
543. Meruțiu, V. (1938): Carte ethnographique de la Roumanie (M=1:1.000.000). Revue de Transylvanie. 4. 3-4.
544. Národnostní většiny. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 2.)
545. Národnost československá. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 3.)
546. Národnost ruská. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 5.)
547. Národnost německá. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 6.)
548. Národnost polská a maďarská. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 7.)
549. Nationalitäten in der Tschecho-Slowakei (M=1:1.500.000). Deutscher Verlag. Berlin.
550. Nationalitätenverhältnisse des ungarische-slovakischen Grenzraumes und der benachbarten Gebiete. Blatt 1-2. (M=1:200.000). Staatwissenschaftlichen Institut. Budapest. 1942.
551. Nemzetiségek Csehszlovákiában. Kókai. Budapest. 1938.
552. Niederle, L. (1903): Národopisna mapa uherských slovaku na základe sčítaní lidu z roku 1900. Praha.
553. Az Osztrák-Magyar Monarchia etnikai térképe 1910-ben. In: Hanák P. (szerk., 1983): Magyarország története 1890-1918. Akadémiai Kiadó. Budapest. p. 1004. (Sorozat: Magyarország története 7.2. Második kiadás)
554. Pau, V. (193..): Harta etnografică și administrativă a județului Timiș-Torontal, 1934. (M=1:250.000). L.Pregler. Timișoara.

555. Perejda, A. D. (1979): Uhro-rus' (Slovakia, Ruthenia, NE Hungary, N. Rumania) Ethnography – 1906. Ann Arbor.
556. Petrescu-Comméne, V. N. (1919): Carte ethnographique des régions habitées par les Roumains (M=1:4.150.000). In: Petrescu-Comméne, V. N.: La Terre Roumaine á travers les âges. Payot & Cie. Lausanne – Paris. p. 57.
557. Petrov, A. (1924): Národopisná mapa Uher podle uredniho lexikonu osad z roku 1773 (M=1:470.000). České Akademie Věd a Umění. Praha.
558. Pfaundler, R. (1910): Das Verbreitungsgebiet der Deutschen Sprache in Westungarn (M=1:200.000). Blatt I-IV. Deutsche Erde. 9. Tafel 6., 21., 26., 27.
559. Pfaundler, R. (1912, 1914-15): Das Verbreitungsgebiet der Deutschen Sprache in Südungarn (M=1:200.000). Blatt I-III. Deutsche Erde. 11. Tafel 6., Deutsche Erde. 13. Tafel 14., 17.
560. The Peoples of Austria-Hungary. I. Hungary, Atlas (sectional maps, M=1:1.500.000). Naval Intelligence Department. 1919.
561. Popp, N. M. (1940): Die Ausbreitung der Rumänen (M=1:600.000). In: Brăţianu, G. I.: Die rumänische Frage. Bucureşti.
562. Réthey F. (1885): A Magyar Szent Korona Országainak Ethnographiai Térképe az 1880. évi népszámlálás adatai alapján (M=1:1.152.000). Posner Lajos és fia Térképészeti Intézet. Budapest.
563. Ritter von Le Monnier, F. (1889): Sprachenkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.000.000). Hölzel. Wien.
564. Roumanie – Atlas Ethnographique. Marvan S.A.R. Bucureşti. (194..)
565. Sattler, W. (1942): Die deutschen Siedlungen im Unabhängigen Staat Kroatien (M=1:500.000). In: Sattler, W.: Die Deutsche Volksgruppe im Unabhängigen Staat Kroatien. Steirische Verlagsanstalt. Graz. (Sorozat: Schriften der Südostdeutschen Institutes 9.)
566. Schwalm, H. (1933): Das Deutschtum der Batschka. Auf Grund der südslawischen Volkszählung von 1921 und der ungarischen Volkszählung von 1920 (M=1:400.000). In: Handwörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums Bd.1. F.Hirt. Breslau. Tafel I.
567. Schwalm, H. (1933): Das Deutschtum des Banats auf Grund der rumänischen, südslawischen und ungarischen Volkszählungen aus den Jahren 1920 bzw. 1921 (M=1:400.000). In: Handwörterbuch des Grenz- und Auslandsdeutschtums Bd.1. F.Hirt. Breslau. Tafel II.

568. Schwalm, H. (193..): Bevölkerung des Burgenlandes und der angrenzenden Gebiete nach der sprachlichen Zugehörigkeit bezw. der Muttersprache oder der Nationalität 1934 bezw. 1930 (M=1:300.000). F.Hirt. Breslau.
569. Sebők L. – Gyurgyík L. (2003): Szlovákia etnikai térképe, 2001 (M=1:500.000). Lilium Aurum. Dunaszerdahely.
570. Sebők L. – Kiss T. (2004): Erdély nemzetiségei a 2002. évi népszámlálás végleges adatai alapján (M=1:700.000). RMDSZ. Kolozsvár.
571. Simtion, E.T. (1940): Harta etnografică a României (M=1:1.250.000). Marvan S.A.R. București.
572. Stoits Gy. (193..): Csehszlovákia néprajzi térképe (M=1:2.000.000). Budapest.
573. Széchenyi B. (1908): A magyar anyanyelvűek Horvát-Szlavónországban. Klösz és fia Térképészeti Műintézet. Budapest.
574. Tarnóczi I. (szerk., 1940): A Trianon előtti Magyarország Romániához csatolt területének és a határmenti megyéknek néprajzi térképe (M=1:800.000). Magyar Nemzeti Szövetség. Budapest.
575. Teleki P. (1920): Magyarország néprajzi térképe a népsűrűség alapján (M=1:1.000.000). Klösz és Fia. Budapest.
576. Teleki P. (1939): Ethnographical map of Hungary: based on the density of population (M=1:1.000.000). Magyar Földrajzi Intézet. Budapest.
577. Urbanitsch, P. (1980): Nationalitätenkarte der Österreichisch-Ungarischen Monarchie nach den Sprachen- bzw. Konfessionserhebungen vom Jahre 1910 (M=1:1.500.000). In: Die Habsburgermonarchie 1848-1918. Bd. 3. Wien.
578. Varsik, B. (1940): Nationalitätenschichtung der Bevölkerung auf dem Gebiete, das durch den Schiedsspruch in Wien an Ungarn abgetreten worden ist und in den Nachbargegenden, nach der Volkszählung im Jahre 1930 (M=1:250.000). In: Varsik, B.: Die slowakisch-magyarische ethnische Grenze in den letzten zwei Jahrhunderten. Aktiendruckerei Universum. Bratislava-Pressburg.
579. Varsik, B. (1940): Nationalitätenschichtung der Bevölkerung auf dem Gebiete, das durch den Schiedsspruch in Wien an Ungarn abgetreten worden ist und in den Nachbargegenden in den Jahren 1880-1890 (M=1:250.000). In: Varsik, B.: Die slowakisch-magyarische ethnische Grenze in den letzten zwei Jahrhunderten. Aktiendruckerei Universum. Bratislava-Pressburg.
580. Völker und Sprachenkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.500.000). Freytag & Berndt. Wien. 1900.

581. Völkerkarte der nördlichen Karpathenländer (M=1:1.000.000). D. Reimer. Berlin. 1919.
582. Wolf, J. – Jordan, P. – Kahl, T. – Förster, H. – Partl, F. (2005): Entwicklung der ethnischen Struktur des Banats 1890-1992 – Development of Ethnic Structure in the Banat 1890-1992 (M=1:400.000). In: Atlas Ost- und Südosteuropa, 2.8-HRYU1-4. Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut. Wien.
583. Živković, D. – Ilić, J. – Spasovski, M. (1993): Etnički sastav stanovništva Vojvodine (M=1:1.000.000). Geografski Fakultet, Univerzitet u Beogradu. Beograd.

Közép-Európa

584. Andree, R. (1873): Das Sprachgebiet der Lausitzer Wenden 1550-1872 (M=1:750.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 19. Tafel 17.
585. Arnold, E. – Galuschke, E. (1933): Ergebnis der Volksabstimmung in Ost- und Westpreussen vom 17. Juli 1920. (M=1:500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft 217.
586. Boháč, A. (1926): Národnostní mapa Republiky Československé (M=1:700.000). Národopisní Společnost Československé. Praha.
587. Boháč, A. – Travniček (1913): Zeme naroda ceskoslovanského (M=1:1.500.000). Praha.
588. Chomiński, O. (1939): Mapa obszaru językowego litewskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (M=1:300.000). Warszawa.
589. Choroszewski, W. (1911): Mapa językowa i wyznaniowa Galicji (M=1:1.500.000). Lwów.
590. Czeko-Slovakia and it's Nationalities. Freytag & Berndt. Wien. (cca 1920)
591. Czoernig, K. (1855): Ethnographische Karte der Oesterreichischen Monarchie I-IV. (M=1:864.000). Wien.
592. Czoernig, K. (1885): Ethnographische Karte österreichischen Küstenlandes umfassend die gefürstete Grafschaft Görz und Gradisca die reichsanmittelbare Stadt Triest mit ihrem Gebiete und die Markgrafschaft Istrien (M=1:192.000). In: Czoernig, K.: Die ethnologischen Verhältnisse des österreichischen Küstenlandes. Triest.
593. Doubek, F. A. (1938): Die Verbreitung der deutschsprachigen Bevölkerung in den ehemals preußischen Teilen der Wojewodschaften Posen und Pommerellen (M=1:2.500.000). Auslandsdeutsche Volksforschung. 2.

594. Engelmann, R. (1919): Sprachminderheiten im Gebiet der ehemaligen Österreichisch-Ungarischen Monarchie (ohne Bosnien und Herzegowina) auf Grund der Volkszählung von 1910 (M=1:200.000). 92 térképlap. Wien.
595. Ethnographische Karte von Österreich-Ungarn (M=1:4.900.000). In: Brockhaus' Konversations-Lexikon 14. Aufl. Leipzig. 1900.
596. Freytag, G. (1918): Völker- und Sprachkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.500.000). Freytag & Berndt. Wien.
597. Geisler, W. (1933): Sprachkarte der östlichen Provinzen des deutschen Reichs, 1918 (M=1:500.000). In: Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft 217.
598. Haeufler, J. V. (1846): Sprachkarte der Österreichischen Monarchie. Emich. Pest.
599. Havranek, J. (cca 1910): Bohemia. Nationality map according to the statements of the last census (M=1:500.000). Praha.
600. Held, F. (1887): Sprachen-Karte der westlichen Kronländer von Oesterreich (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 33. Tafel 2.
601. Held, F. (1888): Das deutsche Sprachgebiet von Mähren und Schlesien (M=1:300.000). Brünn.
602. Hickmann, A. L. (188..): Sprachen-Karte des Königreiches Böhmen nebst Angabe der Landtags-Wahlbezirke (M=1:600.000). Prag.
603. Hickmann, A. L. (1898): Das deutsche Sprachgebiet in den Sudetenländern (M=1:1.500.000). Freytag & Berndt. Wien.
604. Hickmann, A. L. (1900): Sprachen-Atlas: ein Beitrag zur Nationalitäten- und Sprachenfrage in Österreich-Ungarn. Freytag & Berndt. Wien.
605. Hickmann, A. L. (Hrsg., 1895): Nationalitäten- und Sprachen-Karte von Österreich-Ungarn (M=1:7.500.000). In: Geographisch-statistischer Taschen-Atlas von Österreich-Ungarn. Nr. 16. Freytag & Berndt. Wien.
606. Kettler, J. I. (cca. 1920): Völkerkarte von Nordpolen und Ostdeutschland. (M=1:1.000.000). Flemming & Wiskott. Berlin. (Sorozat: Flemmings Völkerkarten Nr. 4.)
607. Langhans, P. (1895): Fremde Volksstämme im Deutschen Reiche (M=1:1.500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 41. Tafel 17.
608. Langhans, P. (1899): Deutschen und Tschechen in Nordböhmen (M=1:500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 45. Tafel 7.
609. Langhans, P. (1900): Alldeutscher Atlas. J.Perthes. Gotha.

610. Langhans, P. (1906): Nationalitätenkarte der Provinz Schlesien (M=1:500.000). Deutsche Erde. 5. Sonderkarte 1.
611. Langhans, P. (1907): Nationalitätenkarte der Provinz Ostpreussen (M=1:500.000). Deutsche Erde. 6. Sonderkarte 1.
612. Langhans, P. (1907): Deutsches Sprachgebiet in Mittel-Europa (M=1:2.000.000). Deutsche Erde. 6. Sonderkarte 6.
613. Langhans, P. (1914): Sprachenkarte von Russisch-Polen (M=1:1.200.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 60. II. Tafel 34.
614. Langhans, P. (1915): Die ethnographische Verhältnisse im Baltland und in Litauen (M=1:2.800.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 61. Tafel 43.
615. Langhans, P. (1919): Nationalitätenkarte von Galizien I-III. (M=1:400.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 65. Tafel 6., 8., 9.
616. Langhans, P. (1921): Das litauische Sprachgebiet in Ostpreußen (M=1:200.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 67. Tafel 2.
617. Maliszewski, E. (1919): Mapa narodowościowa ziem polskich (M=1:2.000.000). Warszawa.
618. Национальности (M=1:2.500.000). In: Атлас України и сумежних країв. Львів. 1937. Nr. 10-11.
619. Národnostní většiny. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 2.)
620. Národnost československá. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 3.)
621. Národnost ruská. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 5.)
622. Národnost německá. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 6.)
623. Národnost polská a maďarská. Vojenský zeměpisný Ústav. Praha. (Sorozat: Sčítání lidu 1921. List 7.)
624. Nationalitäten in der Tschecho-Slowakei (M=1:1.500.000). Deutscher Verlag. Berlin.
625. Nemzetiségek Csehszlovákiában. Kókai. Budapest. 1938.
626. Neumann, W. – Schmidt, M. (1937): Die steirische Sprachgrenze. Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung. 1. Karte XIII.
627. Ostrowski, J. (1931): Mapa roziedlenia ludności litewskiej w Rzeczypospolitej Polskiej (M=1:1.000.000). Vilnius.

628. Ostrowski, J. (1931): Mapa rozszedlenia ludności polskiej w Republice Litewskiej (M=1:1.000.000). Vilnius.
629. Az Osztrák-Magyar Monarchia etnikai térképe 1910-ben. In: Hanák P. (szerk., 1983): Magyarország története 1890-1918. Akadémiai Kiadó. Budapest. p. 1004. (Sorozat: Magyarország története 7.2. Második kiadás)
630. Penck, F. (1921): Die Deutschen im polnischen Korridor (M=1:300.000). Berlin.
631. Petermann, A. – Schneller, C. (1877): Deutsche & Romanen in Süd-Tirol & Venetien (M=1:740.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 23. Tafel 17.
632. Pfaundler, R. (1907): Sprachenkarte der Steiermark (M=1:200.000). Deutsche Erde. 6. Sonderkarte 3.
633. Pfaundler, R. (1908): Sprachenkarte von Tirol und Vorarlberg (M=1:200.000). Deutsche Erde. 7. Sonderkarte 1.
634. Praesent, H. (1919): Verhältnis von Polen und Litauern im Gouvernement Suwalki (M=1:700.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 65. Tafel 2.
635. Putzger, F. W. (1929): Religionskarte von Mitteleuropa um 1618 (M=1:9.000.000). In: Putzger, F. W.: Historischer Schul-Atlas. Velhagen & Klasnik. Bielefeld – Leipzig. p. 81.
636. Putzger, F. W. (1929): Völker- und Sprachenkarte des mittleren Europa am Ende des 19. Jahrhunderts (M=1:15.000.000). In: Putzger, F. W.: Historischer Schul-Atlas. Velhagen & Klasnik. Bielefeld – Leipzig. pp. 114-115.
637. Rauchberg, H. (1905): Sprachenkarte von Böhmen (M=1:500.000). In: Rauchberg, H.: Der nationale Besitzstand in Böhmen III. Duncker & Humblot. Leipzig.
638. Ritter von Le Monnier, F. (1889): Sprachenkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.000.000). Hölzel. Wien.
639. Rittich, A. F. – Petermann, A. (1878): Ethnographische Karte von Russland I-II. (M=1:3.700.000). Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft 54. Tafel 1-2.
640. Romer, E. (1916): Polacy (M=1:5.000.000). In: Romer, E.: Geograficzno-statystyczny atlas Polski. Tablica IX. Freytag & Berndt. Wiedeń [Wien].
641. Romer, E. (1916): Żydzi. Zmiany stanu posiadania narodowego (M=1:15.000.000). In: Romer, E.: Geograficzno-statystyczny atlas Polski. Tablica XI. Freytag & Berndt. Wiedeń [Wien].
642. Romer, E. (1919): Les Polonais dans les pays lacustres et poméraniens (M=1:750.000). Lwów.

643. Romer, E. (1921): Granice etnograficzne w Suwalskiem (M=1:300.000). In: Romer, E. (ed.): Polski atlas kongresowy. Lwów – Warszawa.
644. Romer, E. – Szumański, T. (1920): Mapa etnograficzna Ziem Wschodnich (Polska, Litwa, Białorus (M=1:1.000.000). Lwów.
645. Schmidt, O. E. (1926): Bevölkerungskarte der Ober- und Niederlausitz. Auf Grund der Volkszählung 1910 (M=1:400.000). In: Schmidt, O. E.: Die Wenden. Dresden.
646. Schwarz, E. (1940): Deutsch-tschechische Sprachgrenze in Mähren um 1350. Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung. 4. Karte I.
647. Spett, J. (1933): Nationalitätenkarte der östlichen Provinzen des deutschen Reichs, 1910 (M=1:500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft 217.
648. Sprachenkarte der deutschen Ostmarken (M=1:1.000.000). K.Curtius. Berlin. (191..)
649. Stoits Gy. (193..): Csehszlovákia néprajzi térképe (M=1:2.000.000). Budapest.
650. Šubert, J. – Hošk, V. (1908): Národostní mapa severozapadních Čech (M=1:100.000). Most.
651. Świechowski, M. (1921): Carte ethnographique et politique des territoires de l'ancien Grand Duché de Lithuanie (M=1:2.000.000). Comité Politique Provisoire des terres de Kowno. Kowno [Kaunas].
652. Szturm, T. – Wakar, W. (1921): Stosunki narodowościowe na terenach b. Zarządu Cywilnego Ziem Wschodnich według spisu z 1919 roku (M=1:1.000.000). Wydawnictwo Instytutu Gospodarstwa Społecznego. Warszawa.
653. Urbanitsch, P. (1980): Nationalitätenkarte der Österreichisch-Ungarischen Monarchie nach den Sprachen- bzw. Konfessionserhebungen vom Jahre 1910 (M=1:1.500.000). In: Die Habsburgermonarchie 1848-1918. Bd. 3. Wien.
654. Völker und Sprachenkarte von Österreich-Ungarn (M=1:1.500.000). Freytag & Berndt. Wien. 1900.
655. Völkerkarte der nördlichen Karpathenländer (M=1:1.000.000). D. Reimer. Berlin. 1919.
656. Wąsowicz, J. (1925): Mapa narodowości Rzeczypospolitej Polskiej (M=1:850.000). Warszawa.
657. Wąsowicz, J. (1927): Carte des nationalités de la Pologne (M=1:800.000). Lwów.
658. Wendeker, S. (1939): Mapa rozmieszczenia polaków w Polsce i sąsiednich krajach Europejskich (M=1:6.500.000). Warszawa.
659. Winkler, E. (1938): Die Siedlungsgebiete der Deutschen in der Tschechoslowakei (M=1:1.125.000). Deutsches Archiv für Landes- und Volksforschung. 2.

660. Witschell, L. (1925): Sprachenkarte von Masuren und dem südlichen Ermland (M=1:300.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 71. Tafel 22.
661. Wutte, M. (1906): Sprachenkarte von Kärnten (M=1:200.000). Deutsche Erde. 5. Sonderkarte 3.
662. Wutte, M. (1909): Sprachenkarte von Krain (M=1:200.000). Deutsche Erde. 8. Sonderkarte 1.
663. Zaborski, B. (1934): Antropogeograficzny Atlas Polski (M=1:300.000). 16 térképlap. Warszawa.
664. Ziegler, H. (1933): Ergebnis der Volksabstimmung in Oberschlesien vom 20. März 1921. (M=1:500.000). Petermanns Geographische Mitteilungen, Ergänzungsheft 217.
665. Zimmermann, O. (1919): Das Verbreitungsgebiet der Wenden im Königreich Sachsen (M=1:200.000). Petermanns Geographische Mitteilungen. 65. Tafel 1.

NÉVMUTATÓ

Ajtay J.	111	Bunkše, E. V.	340
Alexandrescu, V.	392, 458	Burky, C.	359
Андоновић, М.	393	Bursać, M.	90
Andor M.	134	Busch-Zantner, R.	55
Andree, R.	302, 584	Büschenfeld, H.	56
Апанченко, В. С.	358	Câdea, M.	57, 189
Apostolki, M.	82	Carter, F. V.	58
Arday L.	232, 253	Chmelář, J.	309
Arnold, E.	585	Cholnoky J.	472
Aschauer, W.	263	Chomiński, O.	588
Aubert A.	264	Choroszewski, W.	589
Auerbach, B.	112, 303, 460	Cintula, V. S.	473
Bacharov, M.	50	Crețan, R.	190
Balogh P.	113	Crkvenčić, I.	59, 60, 75, 109, 235, 246
Baranovsky, N.	394, 461	Cvijić, J.	61, 397, 398, 399, 474
Baranyai T.	265	Czekanowski, I.	310
Bartos-Elekes Zs.	1	Czibulka Z.	275
Bátky Zs.	462, 463, 464, 465	Czoernig, K.	115, 311, 312, 478, 591, 592
Baumgartner, G.	256	Csallner, A.	475
Baxhaku, F.	51	Csaplovics J.	116, 479
Beluszky P.	258, 266, 287	Dardano, A.	360, 361, 362
Benedek J.	187	Dawidejt-Jastrębska, E.	331
Beranek, F.	304	Deică, P.	57, 189
Berxholi, A.	52	Demeter Zayzon M.	276
Bery, G.	356	Devetak, S.	236
Bleyer J.	466	Дежарден, К.	400
Bobrik, M.	152	Dippold, P.	47
Bodor A.	230	Dobraca, L.	62, 191
Bodrogi T.	4	Doubek, F. A.	46a, 46b, 46c, 313, 593
Bognár A.	231., 232., 233., 520	Dörre J.	481
Boháč, A.	467, 468, 586, 587	Dövényi Z.	247, 266
Bohmann, A.	305	Draghicesco, D.	63, 192
Bonasewicz, A.	306	Dragomir, S.	193
Boner, C.	469	Drozdik Zs.	238
Boros L.	165	Dugački, Z.	402
Bottlik Zs.	2, 32, 53, 114, 137, 140, 153, 188, 234, 267, 268, 269, 270, 271, 27., 273, 274	Đurić, V.	403
Boué, A.	395	Eberhardt, P.	6, 7, 64, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 372
Bradaška, F.	54	Engelmann, R.	482, 594
Brățianu, G.	444, 561	Erben, J.	483
Breu, J.	3, 257, 357	Erdeli, G.	57, 189
Brote, E.	470	Essen, W.	46b
Bruckmüller, E.	416, 504	Evans, A.	404
Брук, С. И.	4, 5, 358	Farkas Gy.	8, 32, 153, 154
Buchhofer, E.	307	Feletar, D.	60, 75, 109, 246
Bufon, M.	308		

- Fényes E. 117
de Fer, N. 486
Ficker, A. 118, 327
Fischer, H. 9, 10
Флоринский, Т. Д. 364
Fodor F. 194, 487, 488, 489
Fogarasi Z. 119
Forberger B. 155
Förster, H. 582
Freitag, G. 365, 366, 490, 596
Frisnyák S. 20, 129, 164, 200, 298
Fröhlich, R. A. 120, 328
Gabrys, J. 367
Gál A. 298
Gallois, L. 405
Galuschke, E. 585
Gane, G. 368
Geisler, W. 329, 597
Genorio, R. 237
Gešev, G. 11
Glatz F. 373
Gopčević, S. 65, 406, 407
Gosar, A. 330
de Gubernatis, E. 408
Gyémánt R. 238
Györffy I. 66, 196, 369, 409, 491
Györffy J. 41
Gyurgyík L. 156, 168, 206, 254, 256,
569
Haardt von Hartenthurn, V. 37
Haberland, A. 370
Haeufler, J. V. 492, 598
Hajdú Z. 96
Hála J. 17
Haller, H. 239
Hanák P. 553, 629
Hanusz I. 121, 197
Haraszi E. 198
Hartmann, K. 416, 504
Hátsek I. 494, 495
Havranek, J. 599
Heffner, K. 331
Heinz, W. 332
Held, F. 600, 601
Heller, W. 263
Herbert, G. 496
Heuberger, V. 11, 374
Hickmann, A. L. 497, 498, 602, 603,
604, 605
Hienz, H. 38
Holder, G. 240, 277
Hoóz I. 122
Hošk, V. 650
Hösch, E. 9
Hůšek, J. 499
Iacob, G. 199
Ilić, J. 67, 583
Illés S. 175
Ilyés Z. 12, 157, 200
Illyés E. 201
Iordache, C. 202
Ipatiov, F. 68
Ira, V. 158, 159, 333
Irby, A. P. 430
Isbert, O. A. 13, 39, 46d, 46e, 46f, 46g,
46h, 278, 279, 500
Ischirkoff, A. 410
Ivanov, J. 411
Jakabffy, I. 371, 412, 501
Jakobi Á. 114
Jakubowski, M. 337
Jevtuch, V. 334
Jireček, C. 69
Jócsik L. 14
Joó R. 236
Jordan, P. 15, 33, 70, 71, 203, 335,
372, 413, 414, 415, 416,
502, 503, 504, 582
Josipovič, D. 241
Kádár E. 32
Kádár L. 505
Kahl, T. 71, 102, 203, 582
КЪНЧОВЪ, B. 417
Katona J. 179
Keleti K. 494
Keményfi R. 12, 16, 17, 18, 160, 161,
204, 280
Kertész Á. 74, 127
Kettler, J. I. 418, 606
Kicošev, S. 205, 242, 243, 244, 506,
521
Kiepert, H. 419, 420, 507, 508
Kiss T. 206, 570
Kladnik, D. 237
Klemenčič, M. 60, 75, 109, 246, 421
Klemenčič, V. 19, 336
Klinghammer I. 1, 20
Kniezsa I. 123, 124, 162, 505
Kocsis K. 11, 21, 22, 40, 41, 72, 73,
74, 75, 76, 125, 126, 127,

128, 129, 130, 131, 132,
 133, 134, 135, 136, 137,
 138, 139, 140, 163, 164,
 165, 245, 246, 247, 248,
 258, 281, 282, 283, 284,
 285, 286, 287, 372, 373,
 374, 422, 509, 510, 511,
 512, 513, 514, 515, 516,
 517, 518, 519, 520, 521
 Kocsis-Hodosi E. 138, 139
 Kogutowicz K. 141, 464, 465, 522,
 523
 Kókai S. 207, 208, 273, 274
 Kolar, O. 374
 Kolin, M. 423
 Комаровъ, В. В. 364
 Korabinszky J. M. 524, 525
 Kosack, H.P. 46g, 46h
 Kosiński, L. 23, 24, 42
 Kovács A. 142, 166, 209
 Kovács Z. 74, 127, 286
 Kovacsics J. 143, 249, 259, 288
 Kowalski, M. 337
 Kozma I. 251
 Kőrösy J. 167
 Kraas, F. 15
 Krallert, W. 424, 425, 526, 527, 528,
 529
 Kugler J. 289
 Kuhn, W. 338
 Láczfálvi Sipos K. 43
 Lange, F. 375
 Langhans, P. 339, 376, 377, 426, 427,
 428, 530, 531, 532, 533,
 608, 609, 610, 611, 612,
 613, 614, 615, 616
 Lejean, G. 429
 Lizanyec P. 10
 Lohr, K. 77
 Lorković, M. 78
 Lozovanu, D. 372
 Lux E. 481
 M. Kiss L. 144, 210
 Macartney, C. A. 145
 Mackensie, G. M. 430
 Macura, M. 104
 Magnino, C. 44
 Magocsi, P. R. 378
 Maier, A. 211
 Mairinger, H. 45
 Makkai L. 539
 Maliszewski, E. 617
 Manciulea, Ş. 212, 213, 214
 Mandato, M. 44
 Manuila, S. 79, 215
 de Martonne, E. 431, 540
 Mazere, N. 541
 Mazúr, E. 542
 Meinhard, F. 433
 Meitzen, A. 216
 Meruțiu, V. 434, 543
 Mészáros Á. 286
 Metzeltin, M. 71, 203
 Meynen, E. 46
 Mežs, I. 340
 Милетиц, Ј. 435
 Milleker R. 146
 Mironjuk, V. 372
 Mohos M. 251
 Molnár D. I. 168
 Molnár J. 168
 Moór E. 260, 290
 Muntele, I. 80
 Murgoci, G. M. 436
 Nagy E. 187
 Neumann, W. 626
 Nicoară, L. 217
 Niederle, L. 25, 552
 Nistor, I. 437
 Nour, A. 438
 Nowotny, F. 341
 Očovský, Š. 169, 183
 Olas, L. 237
 Orožen Adamič, M. 355
 Ortutay Gy. 4
 Ostrowski, J. 627, 628
 Pándi L. 379
 Pap N. 96
 Papp R. 251
 Partl, F. 372, 582
 Partsch, J. 380
 Pau, V. 554
 Pejnović, D. 81
 Pekevski, B. 82
 Penck, F. 630
 Pepeonik, Z. 83
 Perczel Gy. 284
 Perejda, A. D. 555
 Peßler, W. 26
 Petermann, A. 439, 440, 631, 639

Petrescu-Comnéne, V. N. 441, 556
 Petrov, A. 170, 171, 557
 Petrović, R. 84, 85
 Pfaundler, R. 261, 291, 558, 559, 632, 633
 Philippson, A. 86, 442
 Piry, I. 342
 Podolák, P. 172
 Polenaković, H. 82
 Pop, G. P. 87, 218
 Popa-Burca, I. 436
 Popély Á. 173
 Popp, N. M. 219, 444, 561
 Poulton, H. 88
 Praesent, H. 634
 Putzger, F. W. 381, 635, 636
 Radovanović, M. 89, 90
 Rasa, K. 340
 Rauchberg, H. 343, 344, 637
 Reclus, E. 383, 446
 Reisz T. 134
 Repolusk, P. 237, 241, 342
 Réthey F. 562
 Révay I. 174
 Rieth, A. 292
 Ritter von Le Monnier, F. 563, 638
 Rittich, A. F. 639
 Romansky, S. 447
 Romelič, J. 244
 Romer, E. 640, 641, 642, 643, 644
 Rónai A. 35, 91, 147, 148, 220, 221, 384
 Roukis, A. 92
 Rudić, V. 93
 Rügyenszkij, Ny. 149
 Ružičić, G. 449
 Šablji, O. 372
 Šafařík, P. J. 385
 Sasi A. 450
 Satmarescu, G. D. 222
 Sattler, W. 252, 565
 Sax, K. 94, 95, 451
 Schmalfuss, F. A. 345
 Schmidt, A. 496
 Schmidt, M. 626
 Schmidt, O. E. 645
 Schneller, C. 631
 Scholze, D. 346
 Schultz, H. 133
 Schultz, J. 29
 Schumacher, L. 150
 Schuon, G. 293
 Schwalm, H. 452, 566, 567, 568
 Schwarz, E. 646
 Sebők L. 96, 168, 206, 253, 254, 256, 386, 569, 570
 Seewann, G. 9, 47
 Seger, M. 258, 287
 Sick, W.-D. 223
 Simtion, E. T. 453, 571
 Someșan, L. 224
 Spallek, W. 30
 Spasovski, M. 67, 98, 99, 100, 583
 Spett, J. 647
 Stadelbauer, J. 15, 347
 Stanford, E. 454
 Stegena L. 31
 Steinicke, E. 348
 Stepić, M. 98
 Stoits Gy. 572, 649
 Straka, M. 387
 Šubert, J. 650
 Suppan, A. 374
 Sümeghy Z. 32, 175
 Svetoň, J. 176, 177, 225, 255, 294
 Świechowski, M. 651
 Synvet, A. 455
 Szarka L. 136, 151
 Szarvas Zs. 17
 Széchenyi B. 573
 Szenyéri Z. 295, 296, 297
 Szilágyi M. 17
 Szturm, T. 652
 Szumański, T. 644
 T. Sápos A. 178
 Tamás A. 226
 Tamás E. 179, 298
 Tánzos V. 101
 Tarhov, S. 33
 Tarnóczy I. 574
 Tátrai, P. 41, 140, 180
 Telbisz T. 32, 153
 Teleki P. 34, 35, 465, 575, 576
 Tóth F. 299
 Tóth J. 21, 96
 Tóth P. P. 175
 Török Zs. 41
 Travniček 468, 587
 Trebici, V. 103
 Tufescu, V. 227

Turnock, D. 22
Udvari I. 234
Ungureanu, M-R. 71, 203
Urbanitsch, P. 577, 653
Urošević, A. 104
Utasi Á. 286
Vanyó A. T. 262
Varga E. Á. 228
Varsik, B. 181, 578, 579
Веркович, С.И. 105.
Viga Gy. 179
Vofkori L. 229
Voje, I. 106
Vuics T. 21, 300
Vyslonzil, E. 374
Wakar, W. 652
Wąsowicz, J. 656, 657
Wastl-Walter, D. 258, 287
Weber, P. 349
Weigand, G. 107, 457
Wendeker, S. 658
Winkler, E. 659
Winkler, W. 389, 390
Witschell, L. 660
Wolf, J. 582
Wutte, M. 350, 661, 662
Yamamoto K. 351
Zaborski, B. 48, 663
Zagorič, C. 36
Zarletalová, J. 158, 333
Зарярко, Н. С. 391
Zemmrich, J. 352
Zentai L. 41, 537
Zickwolf, D. 49
Ziegler, H. 664
Zimmerli, J. 353
Zimmermann, F. 182
Zimmermann, O. 665
Zupančič, J. 301, 354, 355
Živković, D. 98, 583
Žudel, J. 183, 184, 185, 186
Žuljić, S. 108, 109, 110

